Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramentis in genere - Cod. Ettenheim-Münster 199

Santi, León

[S.l.], 1632-1633

De conformritate huamanae voluntatis

urn:nbn:de:bsz:31-117164

Visual Library

DISPUTATIONICA

De Conformitate quam habere debet humana voluntas cum divina ut recta sit ac bona.

QUÆSTIO I

De multiplici voluntate Dei.

De tota hac controversia videri possunt ex recentioribus Azor, Valentia, Suarez, Vasquez, Salas, et Montering.

Nota voluntatis illegitimæ in scientia actu speciei voluntatis tum divinæ tum humanæ, quartio ergo est de conformitate voluntatis humanæ cum divina in ratione entitatis aut qualitatis aut magnitudinis sed in circumstantiis actibus obliquis actibus humanæ voluntatis ut recti sint et boni habere debent rectam ali quam regulam cui conformentur hæc regula duplex est, prima seu remota quæ est divina voluntas, 2da seu proxima quæ est secunda et quæ dicitur lex, 1ma igitur regula ~~[illegible]~~ humanorum actuum est divina voluntas quæ dicitur lex æterna, lex æterna duplicitur considerari potest, primo ex parte intellectus, 2do ex parte voluntatis in ipso Deo, primo illo modo appellatur lex indicalis, qua manifestat quid ex ordine sua bonum et quid malum sit, 2do vero modo dicitur lex imperans quæ nunc sit actus intellectus seu voluntatis certo in suam imperii ab ipsa voluntate habet ~~[illegible]~~ cum divina voluntas sive obligans ut tota sua voluntatis humanæ, lex igitur æterna complectitur solum in voluntate Dei id est divina voluntas Dei est lex æterna per quam conformitatem habet voluntas humana rectitudinem in suis actibus porro prima hæc est remota regula applicatur nra voluntati ab ipso nro intellectu hac ratione qua recta ad examinem seu revocio experimentum tanquam imago est ipsius quædam divina intellectus legis prima manet lex æterna secundum aut sequendum proponitur tam vero actus divina voluntatis licet in sua entitate unus sit quia est omnino inter se nec a voluntate distinctus, dicitur tamen esse multiplex si nro intellectu modo ratione obiectorum et circumstantiarum in ordine ad eos igitur divina voluntas primo in voluntatem revelatam et arcanam quæ per revelata intelligitur quæ divina quæ a Deo nunquam semperam cumsit omittenda nobis quia est. e. Deus inquit prohibet quidem a Deo voluntate revelata in scripturis peccata sed voluntate arcana et occulta ipsum id ordinari et ~~[illegible]~~ ita excedat ocularis exercenda iustitia vindicatrici, 2do dicitur divina voluntas in voluntate efficacem et inefficacem, 3tio in absolutam et rationatam, 4to in antecedentem et consequentem, 5to de qua in voluntatem signi et beneplacenti, voluntas inefficax est illa quæ talis est et nata sua non inforat effectum quales sunt voluntates quæ Deus vult omnes homines ~~[illegible]~~ bene vivere et obedire præceptis Matth. 19 et quales sunt illæ quæ vult omnes homines salvos fieri ad Timoth. 2, utique et inefficax cum negotio bene vivant negotio homines salventur, efficax est illa quæ si intres ad exequendum effectum non est impedita semper impletur ac necessario effectum sequitur aut simpliciter et absolute si voluntas sit absoluta aut aliqua

extrinseca adiuncta.

existente dictione voluntas sit dictionata de voluntate efficaci illa quam varia loca
scriptura, Hester 13 dic qui potest resistere voluntati tuae si decreveris saluare Israel
psal: 113 dia quaecunq voluit fecit, Isaia 46 consilium eius stabit et omnis voluntas eius fiet
ad Rom. 9 voluntati eius quis resistit, voluntas absoluta et quae traditur quibus a dictio
nata vt cum Deus immediate vel hoc vel illud operari aliquid ~~aliquo~~ quacunq limitatione dictione
infusa formaliter vel virtute dictionata et quae cum sit in voluntate diuina tendit in suum
obiectum dictione et sic dicitur dictionata dictione se tenente ex parte actus vt ~~et~~ et sit aliquo voluntate
ad et si dictio poneret voluntas antecedens quam dicuntur modo omnes Theologi
vt patet ex Damasc. et S. Thoma et proprie illa qua Deus vult aliquid antequam vocet
nostrum arbitrium liberum vt: voluntas quae statuit dare nobis auxilia praeuenientia ido vocatur et cogitatio in intellectu et in voluntate subitus affectus timoris et amo
ris, vt tenet notat Fasguiez cap: 3 haec: a: voluntas antecedit nostrum arbitrium liberum et
efficax et similiter voluntas antecedens illa qua Deus fecit et imponit nobis ob
ligare faciendi aliquid illectiam qua vult impam pnitentiam peccati et qua etiam
dicit velle dis homines saluos fieri, deinde etiam illa opera vult alia a nobis ~~non~~ peccanta
vt: pluviam etc, voluntas permittere et qua statuit simul cum nro libero arbitrio
ac voluntate operari et haec etiam voluntas efficax et sed cum nra libera cooperatione
et vera antecedentes et tenere nro arbitrio sequente et ordinate quae sequitur ex nris operibus
seu quae sequitur meritorum nrorum operum seu quae Deus vult post praeuisum nrum
meritum quales sunt illa quae vult reproborum damnationem pp peccata, haec et destinatorum
ad praemium pp merita, S. Thomas dicit voluntatem antecedentem et qua Deus vult
aliquid secundum se prescindendo a circumstantiis sequentem et qua aliquid vult
vitis circumstantiis et explicat exemplo illis qui ne faciat naufragium proiciunt res
ces in mare, vult et proiicere voluntate sequenti considerantis circumstantiis ordinis
vult et retinere voluntate antecedenti et considerando res et circumstantias in quibus
reperit et sic similiter affectus affectus circa merces sed retinet secundum prescindendo a
periculo mortis ac eadem ratione vult Deus voluntate antecedenti omnes homines saluos fieri
et diuina voluntate vero sequenti vitis operibus vult bonum saluare malos damnare,
voluntas signi in nobis in actu et nra voluntatis sed ~~signum~~ signi actus voluntas bene
placiti et actus qui formaliter et in voluntate diuina quae Deus aliquid vult quando vult quando nobis
huius diuina voluntatis saltem qua sequitur assignant: secundum mandatum diuinum
negotiorum seu prohibitio ~~seu~~ sed ~~virtuosorum~~ operum, solet a quibus ad haec
externa signa semper insistent actum externum seu bene placitum Dei.

Prima opinio affirmat; imo ne talia signarent falsa; ido diuina voluntas placet et obedientia precepti, vitiumq peccata, amplectantur omnia opera libere nros actus etc.

Ea opinio negat, imo Deus fecit Abrahamo vt filium occideret nec tamen habuit voluntatem beneplaciti circa eius mortem, et argumentum fuit etiam et in prophetis commentatorum quibus Deus respicit et vult aliquid malum fieri vult inferre ido ~~quando~~ vult peccatum, sic prohibendo peccata respicit et habere voluntatem

vindicandi illa

impedendi illa quatenus non raro amittit nec impedit, ita producendo gratiam per enterpretationem Baptismi abluitionem significat se velle hoc baptizato dare aeternam salutem et tunc ipse eiusdem pro peccatis damnat.

Respondet Becanus de decretis divina voluntatis huiusmodi signis non semper significari id quod notis ma ipsa videtur significari, ut fit in facto Abrahami &c.

Hac responsio Becani mihi non satisfacit, quia quatenus videtur procedere in hoc casu ad se: in Deo sit voluntas illa rei sua propria ac directe significat per voluntatem signi non a rei quam proprie ac directe significat; neque etiam satisfacit exemplo responsio Montesini quam non vacat plurimis impugnare aut explicare.

Ex ergo hac regula semper et vera et semper significare in Deo voluntatem sive efficacem sive inefficacem circa rem quam proprie ac directe eadem signis significat. Plura de voluntate signi et beneplaciti; haetenus de multiplicatione actuum divina voluntatis.

QUAESTIO II.

De variis modis quibus humana voluntas fit esse conformis voluntati divinae.

Et quia modus unitatis quinque caarum, imo in genere causae formalis ut quando voluntas humana ex charitate operari videtur ex charitate divina operari quia se metipsum, tunc ex charitatis habitu voluntas formatur quinque actus qui a voluntate humana fit tendit in divinam voluntatem sicut eadem motivum quia Deus in sua operatione ejus motivum et velut forma extrinseca intrinsecus actus qui in ipsum tendit ideo fit etiam habitus charitatis appellari forma, et quo ad hoc ipsum a doctoribus occurrunt de ut teneamur formare actus nostra voluntatis semper cum divina quamvis possimus elicere actus voluntatis bonos absque eo quod operemur ex habitu charitatis et absque eo quod referamus in Deum ut de operam licet teneamur nunquam operari sine charitate sicut Vasquez, Salas, Montesinos; ideo fit et formatus sit in genere causae efficientis ad eum modum quo effectus informari solet a causa aequalis licet cum sit talis fit qualem ipsa causa producere intendit, sic igitur actus nostra voluntatis tunc in genere efficientis format voluntati divinae quando talis et qualem voluntas divina vult aut permittit quando est, nihil et velle et humana voluntas nisi quod divina vult aut permittit ut ipsa velit ideo ut in peccatum nisi permitteret Deus peccatum et nisi serviret ad ultimam actus peccaminosi; notat a hoc loco Sanctus Sect.: voluntatem divinam hoc comparando ad humanam in hoc genere efficientis multipliciter, imo si Deus vellet absolute et efficaciter me v.g. velle aliquid quam voluntatem appellat sufficientem si quidem absolute Dei fuit, si vero sequatur fuit et ex eo appellandam approbantem, ideo si Deus eligit quam voluntatem dicit partim absolutam et efficacem partim vero inefficacem quidem respectu obligationis quam Deus imponit inefficacem vero respectu autem quem obligat, ut dicit Suarez et bene, hoc extra Dei voluntatem et efficacem circa actum quem vult me habere in me obligando aliquo secreto, 3tio si Deus velit actum sive voluntatis dando ~~actum~~ velum aut velit ex complacendo ut eum vult ut ego velim et efficiat et ut eligam id et melius etiamsi in offi=

etiamsi in efficaciter tra ipsum determinet negotiam velit obligationem imponere ad illud velit igit per modum voliti cupiendo quantum e exte vt tua voluntas velit id id e meliq v:g: statum castitatis, illud vero id e quidem bonum sed non id melig vult per approbationem e complacentiam in illa tua voluntate, tunc a. Deus simul vult efficaciter dare sufficientia auxilia vt possing talem actum voluntatis habere, qui sub malio proponit: quia ei Deus velit permittendo actum tuae voluntatis, quamvis a duo includit, imo securum qui necessario e ex parte Dei ad actum peccatum v:g: peccati id quod mittit vel tolerat Deus quantum e exte vult dare impetrandum, id negationem illius auxilii id impediret actum piissimum, id inquam auxilium Deus dare non vult e haec formitas in gratia eius efficientis.

Tertio id e formitas in gratia eius malis id est secundum maam seu obiectum cum illud ipsum vult humana voluntas id vult divina e haec dicit formitas in voluntate mali, quia id e in gratia eius finalis ita vt tua voluntas spectet eundem finem quem divina e haec formitas in voluntate formali id e ipsa formitate in gratia eius finalis quam supra dictum id, id est in gratia efficientis facile illegit quidnam asserendum circa his quae regulatam dicemus de 3tia e 4ta phase de formitate in voluntate mali e formali, ex quibus cham illegit qualis detur e formitas non etiam aut efficiens aut sufficiens cum divina voluntate similiter efficaci e inefficaci signi e beneplacito, praevi antecedenti, imo comitanti, imo sequenti.

Notandum 2.a. imo cum Suarez e falsas adhuc id est aliter voluntatem humanam cum divina, imo naturaliter ac necessario, id est naturaliter voluntarie ac libere, imo modo sc: naturaliter ac necessario unit formis humana voluntas cum divina quatenus humana dicit actum ad quem cham vult se vertere e servit, divina autem in quis nescient quid Deus decernent sua voluntate id est illud ipsum velle, id vult Deus, quia formitas cum non fuerit cognita divina voluntas sic quenter non e voluntaria ac libera e reduci id est ad imum illam modum formitatis naturalis, id vero illo modo formali humana voluntas cum divina ex propria determinatione ac libere vt cum cognoscimus v:g: Dei septum, solum id e, id eidem divina voluntati sequenti aut subiuncti id e formam in otto voluis.

Notandum id aliud e voluntatem humanam id e deformem divina id aliud vero formem propria, imo modo vero e formitas negativa seu id deformitas id modo id formitas positiva vt cum humana voluntas vult actum id id cham Deus pulsa formitatem vero negativam seu ac id deformitatem sed id humana voluntas id repugnet per actum deformem voluntati divina.

QUESTIO III.

De formitate humana voluntatis cum divina inefficaci in voluntate mali?

Quod spectat ad formitatem in voluntate mali id melig illegit ex his quae postea dicemus de ipso voluntate mali cum magna id e divina voluntate efficaci, id nunc cham statim quidnam id dicendum de voluntate beneplacito, efficata per signum permissionis id quando, haec id signa pertinent

rerum pertinent ad Dei voluntatem efficacem, et ita cadunt, hoc igitur quod ex eo procedit de
voluntate mali et de divina voluntate non nisi quam per accidens, quia tu nobis nota est hoc
de voluntate antecedenti et inefficaci recepti et nihil suppono imo dum actum bonum ex vo-
luntate habere et formitatem realem cum voluntate divina efficaci comitante, quatenus
ois actus humanus voluntatis est bonus, imo verum et, necessario requirit Dei concursum,
et sic humana voluntas in suo actu et ortu cum divina voluntate ita volente concursum,
hoc tu formitas in fecit ad bonitatem actuum humanorum cum etiam inveniat
actus qui mali sit, suppono ad hoc dum actum bonum ex voluntate ipsa dicta formi-
tatem habere etiam conformitatem cum aliquo actu voluntatis divina efficaci vel inefficaci
permittenti vel prohibenti aut alio modo approbanti, sit: ois actus bonus vel permissus, vel permittendus, vel alia ratione proponitur qui approbatur a Deo ipse placet et similiter placet Deo
ois bonis honestus ex ois honestas obiecti quilibet actus bonus respicere debet. Sed actus bonus hu-
manus et conformis alicui actui divina voluntatis, imo ois actus huiusmodi bonus hoc ipso quod
bonus et conformis cum voluntate divina in voluntate habet, quod non ipse ois actus bonus hoc ipso
quod bonus tendit in ortu bonum et honestum ex ratione honestatis quia placet Deo, supponendo
voluntatem divinam habere vim et efficaciam imponendi obligationem voluntati humana
ad operandum vel ad omittendum operandum, quia ut rerum ius et dominium rerum rectorum
ex ratione vae in homine cum res infinite superiorem in alio reto ora ut, competit etiam Deo
potestas obligandi non per vae praecepta, quia est creator, conservator, gubernator, et redemptor.
Debet ergo actus nostra voluntatis vel omissio actus tunc esse conformis divina voluntati quando
est praeceptum affirmativum vel negativum et debet talis actus ipse omissio quale est praecep-
tum interdum et exstat praeceptum de nro actu efficaci non autem inefficaci,
quale fuit circa Christum quo ipse obligabat ad eam tolerandam per actum efficacem
non tu obligabat ad actum inefficacem ita ut contrarium ita ut teneor gaudere et delectari
de illo onere secundum se, imo neq obligabat ad omissionem actus contrarii inefficacis sed
ad omissionem tristitiae de illo onere secundum se quia vere tristatus et languens de quo
eam malo naturaliter interdum et respicit non solum omnis actus efficacis sed etiam inefficacis ac
simplicis affectus ut accidit in singulis affectibus rerum temporum, aliquando vero respicit ex-
ercitium alicuius actus sed ut vere diligat, talis actus charitatis, aliquando non respicit exer-
citium singularis sed ex suppositione quod habeamus actum circa talem obiectum respicit talis actus
et tunc dicitur non quoad exercitium sed quoad specificationem seu quoad speciem actus, v.g: obli-
gamur praecepto ad exercitium actus misericordiae quando velimus subvenire proximo in extrema ne-
cessitate constituto, obligat vero ad specificationem seu ad speciem actus amoris tunc quando alicui
non vult praestare quod diligendo Deo sed ex suppositione quod nra voluntas habeat actum
erga Deum obj vel amori aliquando denuo obligamur praecepto ad aliquem actum quasi ma-
lem habere ad motivum v.g: ad iniquitatem etiamsi non obligemur ad iniquitandum ex
aliquo speciali rationedatur aliquando vero ad motivum finale v.g: quando obligatur
de habenda contritione de peccato mortali ita dum remittitur quando nulla est ira quia Christi passio habet
tunc et debet is habere contritionem ex motivo speciali quatenus sc: peccatum offensa Dei
summe detesti.

Dico igitur, imo

Dico igitur, imo obligamur et tunc solum ad conformandam voluntatem nostram cum divina inefficaci in voluntate mali per actum nostrum efficacem quando est praeceptum, si est praeceptum affirmativum obligamur ad actum positivum ut nostra voluntas bona sit et recta, si est praeceptum negativum ad omissionem actus prohibiti.

Primo patet 1° quod obligemur ad actum efficacem quando est voluntas antecedens signi quod restrictum in praecepto pos: Deus ut vult efficaciam obligandi nos ad illam conformatam, tunc a. obligat efficaciter quando praecipit &c.

2do patet quod tunc solum obligemur quando est praeceptum, nisi Deus faciat non obligat nos etiam si rem proponat non sub veniali ut postea videbimus quod ex his patebit quid asserendum ut analysis casibus an obligemur aliquando conformare nostram voluntatem cum divina, statuendum est. erit an aliquod praeceptum extet nec positivum nec negativum.

Dico 2do quamvis nihilominus non conformari in voluntate huiusmodi mali per actum nostrum inefficacem etiam quando reperitur praeceptum obligans ad actum efficacem nisi etiam sit praeceptum vetans actum nostrum etiam inefficacem. Probatur: Salvis rationibus adversarii efficax ut satisfiat praecepto &c. est opus ex vi praecepti non conformari divinae voluntati per actum nostrum inefficacem, imo quamvis positive discordare per simplicem et inefficacem displicentiam adeo ut hic simpliciter affectus ut etiam bonum, quamvis sit ut vita praecepta quatenus actum efficacem quem tenemur habere ex vi illius praecepti, vade, qui idem obtinere repetit etiamsi eundem voluntatis et efficaciter volitum sub ratione displicere sub alia et aliquam displicere sub ratione motivo bono &c.

Confirmatur exemplo Christi Christi efficaciter obligatus praecepto et efficaciter et efficaciter volebat acceptare mortem et nihilominus simplici affectu tristitiae repugnabat mortem quatenus erat quoddam malum natura ex honestissimo motivo: tristis est anima mea usque ad mortem. Pater si possibile est &c. veruntamen &c. ita etiam Deus vult ac hoc velut fieri simplici et inefficaci affectu et in alia voluntate absoluta et efficaci praedestinata vult omnes salvare reprobos.

Dico 3tio voluntati antecedenti et inefficaci quamvis sit signum voluntatis videmur tenemur conformari adhuc ut nostra voluntas recta sit sed quamvis ea sola ratione sub veniali proponens requirere ex bono aliquo motivo et frequenter licite possimus discordare positive et efficaciter in tali voluntate mali et frequenter possumus etiam discordare per actum inefficacem. Probatur nullum praeceptum obligans nos ad ea opera supererogativa: confirmatur ex d. Paulo 1ad Corinth. 7. qui ait se venerunt in sub veniali non de praecepto et decreto licitum ex ratione datum matrimonii.

QUAESTIO IIII.

An Voluntas humana ut recta, ut teneatur conformari cum divina efficaci voluntate, tum in voluntate formali tum in materiali?

Ratio hac de re sit quinque quas inter caeteros diligenter enumerat Pesquez.

Dicendum est imo de voluntate Dei mali veniali tenemur conformari cum divina voluntate in voluntate veniali in quidem quoad exercitium ita ut teneamur habere actum conformi

tali voluntate

tali voluto fiali, ac quoad specificam eam aliquem actum, ita vt ex supponitione, quod certa illae habeamus aliquem actum vel informem vel informem obligem ad actum informem, atq; ita non possimus habere complacentiam de aliquo Dei motuo, sed ex supponitione, vt dictum, tenemur habere complacentiam de motuo divina providentia quicquid inuenimus nam ex suppositione: imaginemur illo quod divina providentia displicentiam habet, id non est nisi voluntas habere ab eum qui sit bonus et in id reformis tum non a voluto fiali, et etiam mala dicimus.

Pro 2. Ratio est imo quoad eam partem sed non obligem quoad exercitium ad primum atq; peccato nullam posse habere actum circa talem voluntatem fiali: nullum enim actum obligans adhuc ex natura rei, sed gratis fingeretur ex cogito Dei aliquid efficacis voluntate velit ex illo fiali motuo Dei, ad dicant quod ex supponitione obligem ad formitatem illi: motuum fiali divina voluntatis semper rectissimum et Christi non voluntas ponitur de illo habere complacentiam, ad id quod ad dicimus, hoc ipsum ad contra voluntatis bonae tendit in actu honestum et sequenter reformat, vt voluto fiali divina voluntatis notitiam sentit Suarez sect. unica et pertinet Salas sect. 3. quod debeamus reformari divina voluntatem fieri motuo ita vt de nullo Dei motuo habeamus displicentiam et habere ait nam voluntatem et vt recta debere conformem cum divina voluto fiali non sed eadem ita vt teneamur ad actum ex illo particulari motuo ex quo operatur Deus nam hoc solet habere finem aliquem bonum particularem cum Deus sit finem ultimum, id enim docet Faiquez cap. 4. hoc est necessarium et reformari in voluto fiali hoc est in fine et ratione obiectam Deus aliquid vult quod quidem contribuere volendo idem et eundem finem negative non tamen ita vt non displicet nobis ordo divina providentia et quam res ordo vult fieri, et sunt illi Suarez, Faiquez et Montesinos, hoc quidem ex hac ratione nos non posse habere displicentiam quam nobis Deus afflicit quatenus ea est malum respectu non Dei, illa non vult quatenus poena est poena, et vt poena sit eadem mali et sequenter Deus vult illam quatenus est malum respectu nostri ad punitionem culpae, et hoc a virgeri adhuc ita est: de ratione poenae est vt sit involuntaria cui nullus quomodo ergo obligamur ad habendam de illa complacentiam et ita vt non possimus habere de eadem displicentiam et imo vero non est obligatio contrarium, quia non de ratione poenae est vt sit involuntaria et qui poenam patiuntur possunt respondere quod complacentiam non ac conformes per complacentiam quia res poenae est voluntaria quia poena siquidem placeret, Deum quem Deum nihil odit eorum quae fecit Sap. 3. habere nihil omnino dico nimirum, et odit psal. 5. 5. dicit ergo peccatorum et peccator est res ratione inequitatis non ratione poenae atq; ita non vult damnari quatenus est malum, malum est, et malum non est ex obiecto voluntatis amabile sed odibile, rerum negetur vult Deus poenam quatenus illa est malum poenae sed ab ea ratione vt sic, peccator corrigat in hac te: vita, in altera vero sub ratione restitutionis aut ad ostentationem iustitiae aut ad vindictam et compensationem iniuriae, non igitur voluntas nam patet poenam non est recte discedere ab hac voluto fiali Deus ex supponitione fit non actum vobet habere complacentiam et tunc est etiam Dei poena et

involuntaria ro sub alia ratione, ido, quatenus malum et placet ergo in isto casu ro[illegible]
sub ratione boni, ido, sub ratione finis et motivi finalis Dei, et implicet vero sub ratione mali,
vi. ad displicerent sub ea ratione sub qua inflicta a Deo est peccatum.

Obiicit ado: sequeretur quando Deus mittit alicui malum proprium peccatum alterius quod is obligaretur quod specificaretur ad complacentiam circa motivum finale quod Deus habet in ea voluntate.

Respondeo debet, et is habere complacentiam ex motivo finali de bono quod mittitur et negato impedimenti seu auxilio quod impedit peccatum.

2da pars pendens quaestionis de formitate in voluntate mali antecedenti formari per actum mentis efficacem cum divina voluntate efficaci. Fasque est inquit voluntatem Dei in antecedentem, comitantem et sequentem, et dixing.

Dico jmo: stat alicui Deum velle aliquem voluntate efficaci antecedenti, imo extra nos et plurium imo in nobis, ma auxilia gratia sufficientia, jmas cogitatio in nobis illecta et subitos affectus timori et amori in voluntate non stillo velle absolute et efficaci voluntate nec conari ut talem voluntatem Dei, Ptimo amori divina voluntati resistere nemo potest, et dicit Hector j3, ad Rom. 9, et igitur impossibile fieri et tamen ex eo quod deus ille vult jrurg hoc ille apprehendit impossibile, et suppono Ego et ille cui id stat absoluta et efficaci voluntate velle et conari in trarium confirmat: quod humana voluntas non est absolute et efficacter velle ut factum fuerit infectum et iterata non iterum fiat, et hoc ultimo apparet impossibile, et similiter in hoc casu in quo cum ultimo vocat impossibile renat quaestio: an licite velit illuc discordemque ita et an teneam formari cum divina voluntate, hoc est, quatenus provocat supponendo possibile et ut simul formis aut deformes efficaci nisi voluntati, quia possibilitas in hoc casu non repugnat.

Dico ado si per impossibile adhuc cognito Dei voluntate mali absoluta et efficaci antecedenti voluntate et cognita infallibilitate divina seca efficacitate etiam et immutabilitate divina voluntatis poet aliquis voluntate absoluta et efficaci in trarium conari talis conatus quae voluntas non caveret moralis malitia, Ptimo tra rectam rationem velle quantum ex parte sua falsificare Dei scientiam et reddere irritam et quoad et mutabilem immutabilitatem ipsius, et facere conari, ille quantum de se quantum qui falsum vurat, et tene id. Fasque est ex parte sua facit Deum mendacem vocando ipsum in testimonium falsitatis.

Ad dictis multa dici poet, jmo quando ex ipsa operatione et effectu ostensa voluntatem absolutam et efficacem Dei id videmus comburat, non tamen quando absolute et efficacter trarium pro tunc quando de facto domus combusta est, et est conari ad impossibile per absolutam et efficacem voluntatem, ex hoc a. 2. et ado et posito quod sit recte et ut potuimus a. impedire ut incendium incendij inter. Deus vellet et efficacter velle incendium generare vel aliquo modo impossibile ad cat. hac incendium impedire, ado dicitur. Si quis secret per incidentem se vel patrem mortuum ex divina voluntate antecedenti absolute et efficacter et conari etiam divina voluntas efficacem

talis efficaciam ñ potest absoluta & efficaci voluntate velle vitam aut ea mentione remedia adhibere, potest tñ adhibere vt mors tardius sequeretur, vel ex alio simili motivo, v.g: vt impetraret respectum de vno remedio ab quo recepto, vt aiit Salas tract: vltimo, vt fieret liber de virtute illius revelationis, qua adhuc remaneret spes alleviandi mortis et prorogandi vitam, aliis casibus fieri potest vti apud Salas & apud Sylvr quaest: 3 & 4. hac de voluntate Dei antecedenti, nunc de comitante.

Dico 4to loquendo de voluntate comitante verum sentiendum liberum esse huiusmodi voluntatem malitiosam esse a parte rei quia ñ coniungitur cum restitutione absoluta & efficaci voluntate qua obtinet & cognoscit impossibile esse ergo non voluntas ñ absolutum & conceptum & ñ habere talem actum efficacem quo velit ñ & eum sentiat qui de facto eum nolit, ñ habere omnipotentiam seu vnus sensus in sensu composito, aliquam idem sentit & carentia sentiat simul, dat igitur in illo substantia sic omnipotens sola ñ vero sola simultatis, hoc dat voluntas indifferens & indeterminata quantum & caeca quia ñ habere sentiendum & carentiam sentit ñ tñ tunc voluptas & poenas habere sensum & simul cum sensu carentiam quia ñ idem & ac actus nevolitatem potentiam ad strenuum quasi dicitur ñ in pectus composito, difficultas a signis & aliquis ~~[illegible]~~ Deo antecedit inter sensus seu sensu liber revelant alicui suam voluntatem comitantem cum determinate temporis ac circumstantiarum dicit v.g: quod vult sentire metum ad volendum aliquid, an potest hinc discordare actu absoluto & efficaci volendo opportuno?

Dico 5to ñ in revelatione determinata certam aliqui peccatum potentia positive actu absoluto & efficaci velle & conari in futurum mo ~~[illegible]~~ ñ stare per revelationem de hoc actu determinato quod ut futurum idem ad ~~[illegible]~~ ñ revelari certo aliquis nec actu futuri ñ revelari differentia aliqua certa temporis nec ita et futuro.

Dico 6to in praesenti contra quaestionis de illo casu ñ strenue repugnare ad hunc actum absolutum & efficacem volendo v.g: omittendi aliquid revelatum futurum, ~~[illegible]~~ et velle impossibile ex suppositione & impossibilitate sequenti orta ex ipsa revelatione.

Dico 7mo in tali casu habemus libertatem & potemus efficere ~~[illegible]~~ omnem actum revelatum mo tenerem omittere si revelatio esset de peccato futuro, sed hoc ñ ex di facta revelatione, ~~[illegible]~~ voluntatis comitantis ~~[illegible]~~ ex supposito quo prohibemur peccare, Probatur 2do: quia revelatio & de mo libero actu & ita ponit illum habere futurum & relinquit quantum ex vi sui actu in sua potestate & potemus omittere, Sequitur ergo: 3 sic dicit ita voluntate comitantem ñ haberet conari illo modo sequeretur Petrum facta illa revelatione ita fuisse futurum vt in quamcumque partem vertent peccaret, mum & idem si conaretur negare Christum peccaret tendens voluntati Dei comitanti quia deberet deserere veritatem alternegando, deinde si vellet formam de hanc voluntatem comitantem dei ñ tendere peccaret tendens voluntati Dei antecedenti quia vult praeceptum observari negando Christum, cum ergo voluntas Dei comitans ñ non loquendo ñ habet ortum ex Deo certum sed ex nobis occasionem accipiat & certa id fo

ntra operando

nra operatio exigebat habuerit Deiparae voluntatem cooperandi cum nro arbitrio
effectu, nullam irrogari iniuriam Deo, sic ut observemus frequentem eius et voluntate
antecedentem concursum hanc voluntatem comitantem quam rerum cooperatur non ro-
bucum ad rebellionem actu peccati, atque eodem modo de eadem voluntate in alijs rebus in-
tendunt. nra. a. et qa si Faiquez velit nos hoc conari nra absolute et efficaci-
ter stante notitia revelationis, ut fortasse vult, n bene dicit, qa sic voluntas nra
actu absoluto et efficaci tenderet in impossibile. iudicatum et sic ad excusandum
vero de Petro qd adducit a Faiquez, ubi dicit n bene eo exemplo probari intentum, quia
opponit exemplum hoc adducit in hoc sensu qd se: stante non notitia habita revelationis
tunc quando Petrus Christum negavit remanent nihilominus in Petro libertas et obligatio n
negandi, nam si tenet n fuisset memoria eius revelationis n probaret intentum ut per se pti:
hoc ipse supposito hoc exemplum Petri reprobat qd intendit et Faiquez probare qa nihil
potest dici n sit se habere Petri factum sicut supponit et ergo responderi imo qd peccavit
Petrus quando peccavit potuerit et debuerit n negare, vel qa revelatio fuerit non
vera solum comminatoria et dictionalis n absoluta et colligit ex casu: 2o Matthiae
quam Gallicantet ter me negabis ait illi Petrus etsi oportuerit me mori tecum n
te negabo. Quia Petrus credidisset eam fuisse comminatoriam seu dictionalem
minus aperte tradidisset Christus peccasset faciendo quantum est ex vi sua asser-
tionis Christum esse mentiendum et mendacem fuisset a Christo reprehensus.

Ad 2o responderi et qd quando peccavit negando n habuit memoriam revelationis
habitae, quantum ad ea ergo sederemus eam revelationem fuisse absolutam peccasset ne-
gando sed n fuisset peccatum nra ut peccasset etiamsi exhibuisset conatum ad n negandum
hac ratione: nec stringens vera Christi revelatio pro: qa si n habuit tunc qd cando negavit me
moriam revelationis perdidit fuit ac si tunc non esset talis Christi negatio, qd. a. tunc Petrus
n habuerit memoriam revelationis ut ex eodem cap: 26. et tunc Gallicantavit et
recordatus Petrus verbi Christi, vel 3tio responderi et qd Petrus peccavit quidem et fuit
obligatus ad n negandum quantum ad sederemus autem habuisse memoria revelationis
et existimasse illam revelationem fuisse absolutam et n dictionalem et comminatoria
qa adhuc ignorabat quonam determinato tempore et Christum negaturum unde infero
n bene probare Faiquez nram rationem dicendo ex opposita sentia sequi: Petrum ad
revelationem fuisse in tali statu ut peccaret sive negando, qa nra sententia non ad exhibendo
conatum ad n negandum qa si resistent voluntati comitanti, hac inquam ratio
n videtur bona ergo et Petrus adhibendo conatum ad n negandum resistebat voluntati comi-
tanti et voluntati comitanti tunc nota ex memoria habita revelationis aliquem ritum
nulla huiusmodi memoria est ergo inde est ne si talis revelatio n fuisset n ergo poterit dici Pe-
trum tunc vere resistisse ut probatum et revelationem illam fuisse Petro veram comminatoriam
et dictionalem et sicut tunc n fuisse memoriam eius imo dato et n esse
qd vera et absoluta et n dictionalis aut comminatoria et qd est tunc memoria
eius adhuc ignorabat a Petro quando nam determinate futura fuisset negatio
ex vera revelationem quibus ponitur Petrus negando conando ut oportuit n resistisset vo-
luntati divinae

luntati ejusque comitantijmeliq igit.

Obj. 3tia ratio scilicet quia ei deberet reddi conformitatem ad voluntatem comitantem deberet etiam dici requiri ad voluntatem qua Deus vult se comitanter nobis revelare ad cultum actu peccaminosi qui ex revelatione cognoscerent.

Objicies si Deus revelaret me in tali puncto temporis determinate quod ego circumstantias habituram aliquem actum peccatum v: g: blasphemiae tunc ego deberem habere illum actum peccatum quia nem conformari voluntati comitanti.

Respondeo negando consequentiam. Alio casu obligarer ex vi precepti ad habendum eum actum revelatum non ex vi voluntatis comitantis et sic.

Notandum tamen hic de revelatione hujusmodi de propria vel alterius damnatione, de amissione gratiae gloriae et regulariter et illegitimas in sensu rationali vel comparatorio v: g: si peccet si decedat cum peccato mortali finali si non revertatur per resipiscentiam vel ubertinem dummodo revelatio non dicat distincte aliquid aliud quod respicit eam et revelationem non rationalem sed absolutam, id quod ex actus quae sentiendum tale conformitatis aut deformitatis nisi voluntatis cum divina voluntate signat id sibi in omnibus non se tenemur conformari huic voluntati signi quantum ad obtinendum v: g: quantum ad peccatum commissum a Deo.

Quod attinet ad voluntatem sequentem qua Deus aliquid vult occasione accepta ex nostris laboribus operibus v: g: qua vult dare vitam aeternam pro merita vel pro demerita aeternas poenas, dico et

Deus ergo ultimo ea quae dictae sunt de voluntate comitante applicari potest hic etiam ad voluntatem sequentem, qua eadem ratione Deus et ejus bonitas voluntatis sequentis relinquit in nostra potestate, ergo quare non fit Deus injuria si in negotiis efficaciter conemur non placet ordo Dei sequens vetus cum ait: in quo certo scitur suam damnationem et nihilominus maxime bonis operibus vel ad finem vitae vivere vero usque adhoc a minori obligare teneri quam ad recte vivendum vel in finem, ratio est, quia tali revelatione facta attamen manet libertas et obligatio ad recte vivendum et operandum vel in finem vitae, hoc. a. dictum Fasquez, et Tonat. ut magnam difficultatem, quia voluntas hoc modo videret velle positive carentiam damnationis et finalis peccati in genere concepto cum ipsa damnatione et peccato finali id est per revelationem et futurum, multa potuit intermittunt a tempore ad tempus, unum in superiori dicendum de oratione Fasquez et Salas negant hoc aliquid statuere in ipsa ausilium efficax ut non damnem cui revelata est propria reprobatio ad damnationem, melius distinguit Montesinos quia dicit: hic tum est oratio et oratio est manifestatio suae voluntatis et cordis ejus ergo oratio procedens ex affectu efficaci non a ex affectu efficaci quia facile probari potest ex dictis, in voluntas humana teneat conformari per actum efficacem cum divina efficaci in voluntate mali.

QUAESTIO V.

An voluntas

An voluntas humana teneatur conformari per actum efficacem cum divina efficaci in volito materiali?

Hac quæstione 2da pars quæstionis pendentis.

Dico ergo, imo certo, primo in unanimem habere inefficacem affectum dolendi ac displicentia de volito illi mali, sic quasi discordare a divina voluntate efficaci.

Pt. 1mo: qa nullum ne pretium obligans nos ad conformitatem per unanimem talem affectum negretur tristitiam ac displicentiam circa illud volitum, n. e. assignari potest hoc pretium, 2do pt. authoritate scripturæ et exemplis Ecclesiasti: 22 super mortuum ploravit David etiam plorant in morte Saulis et Jonathæ 2do Regum et Luca 19 flevit super Jerusalem, sensus de illam Dei voluntatem destruendam.

Objicies exemplo Regum: sti Deo reprehendere videt Samuelem qui lugebat Saulem ab ipso Deo reprobatum: vsque quo tu luges super Saul cum ego projecerim eum a facie mea.

Resp. Suarez, Salaz, Montesino Samuelem non dixisse certo per revelationem Saul fuisse reprobatum ab ita potuisset tunc tristari et orare pro Saule ad impetrandam veræ veniam, non igitur Deo reprehendit fuit a Deo sed potius admonuit de dignitate talibus lugere et in orando pro Saule et tunc demum novit Samuel certam sententiam sta Saulem non fuisse commenatoriam sed absolutam, ex quo ulterius apparet non fuisse prohibitum a Deo tristari in unanimem affectum de malo Saulis per ut videretur eum ad huc posse revelationem potuisset Samuel lugere ex singuli de inefficaci voluntate imo et orare orare tr procedente ex inefficaci illa tristitia.

Dico 2do aliquando et obligacion vel saltem vitium decorandi per unanimem affectum a volito Dei mali, Pt. ex scriptura: suppo mortuum tuum plora fili in mortuo prodiit lacrymas, multa quæ addi possent ne longior sim omitto.

QUÆSTIO VI.

Utrum voluntas possit habere aliquem actum circa impossibile?

Dicta hac difficultate agant ex scentionibus, Scot lib. 1 cap: 25 quæst: 4 de electione Valentia de electione disp: 3 quæst: 8 punct. 2 Fasquez quæst: 17 art: 6 disp: 4 cap: 2 Vegg: Salas quæst: 11 tract: 4 disp: 1 sect: 5, Montesino quæst: 17 tractat 2 art: 3 disp: 17 quæst: 4 et alij, occasione eorum quæ dicta et facienda dicendum et etiam aliqua de obto voluntatis utrum sci voluntas habere potest circa impossibile existimatum impossibile et qualis nam sit actus huiusmodi, et 2. actus voluntatis vel prosequitur obto vel fuga vel certe ad hæc duo capita aliqua hæc revocari et prosequitur tendit in bonum et fugit malum obtum voluntatis cum per respectus actus tendat voluntas in ipsum et 3 alex bonum honestum, delectabile, utile: actus quidem dicit fugam ab obto malo, prosequitur et electio, vel alius actus ab electione distinctus hic dicit et

voluntas

voluntas, electio tenent proprie in bonum utile, voluntas vero in bonum honestum et
delectabile, et per respectum electio versatur circa media voluntas circa finem, ita electio
quam voluntas potest considerari quatenus est actus aut efficax aut inefficax, electio inefficax
eodem modo potest esse circa impossibile sicut dicunt, et ita ipsa de se voluntatem inefficacem
simpliciter complectentem et voluntatem rationatam, electio vero efficax non potest esse circa
impossibile tum etiam ut tale, et etiam infra dum ait sicut nugatur efficax quia
tenet intentio finis, ita ut ex vi huius intentionis agatur, volens ad opposita colligit per
tum ex Scoto, qui apud Salas num: 28 ait tum voluntatem tum electionem simpliciter
inefficacem, et rationatam posse versari circa id quod impossibile quia est impossibile per
se quia per accidens, sed in quam versari circa impossibile tum ratione alterius finis cum ignoramus
possibile esse, tum ratione propria finitatis quae consistit in intrinsece in re ipsa quae tunc
indicatur impossibilis, quo vero in quinione Patri Angelus malo potuit velle aequalitatem
expulsa ratione bonitatis in ea quia aequalitas apprehensa tanquam aliquid ut impossibilem voluntatem
absolutam et efficaem proinde etiam electionem absolutam et
efficaem fit non posse versari circa hunc impossibilem indicatum ut impossibilem.

Salas vero sect: 5 num: 33 sic ait hoc rationata voluntas finis et medii talis sit
de euidenter possibili quia est impossibile per se quia per accidens sic nulla talis est propria
electio aut intentio, sed de ratione intentionis et electionis est habere effectum saltem
fortasis quantum ex modo se habendi ipsi operantis, et hoc est id quod dicunt hos actus
esse effectus id est fortasse secundum opinionem operantis effectum habituros, veraciter
electio et voluntas absoluta medii adhuc ut est rationata quia non apponit rationem possi=
bilitatis, sed aliam vel, si ponit rationem impossibilitatis non est aequivocum indicium certum
de impossibilitate sed vel nullum vel formidolosum, haec Salas.

Dicitur voluntatem ut rationatam sub hac ratione sic est possibile sic efficacem
quantum de se et quantum ex se et quantum ad illum existimet, ergo impossibile est in primo et secundo, et ergo possibile
est ex vi illius rationis applicaret vires ad executionem sed efficax voluntas
quantum de se et in ordine efficax simpliciter, ita ut vere et facto applicet vires volentis
ad executionem prae se ferat, et ita ibi sed ita voluntas sub ratione possibilitatis non
sit diuersa ratio ab alia voluntate quae illa vellet efficaciter sub alia ratione
quam cognosceret possibilem saltem fortasse possibilem prae ferat, ex eo quod voluntas
in primo casu dante iudicio certo impossibilitatis habet vires exigentia in eodem approbat.

Notandum est nomen electionis varie apud theologos vsurpari aliquando
electio sumitur actum voluntatis quo eligit vnum obiectum aliquod et etiam
dicitur electio finem quando vnum finem alteri praeferit ac eligit, aliquando sumitur actu
voluntatis quae circa obiectum quamuis illud, sit in vera potestate seu
a nobis nulla ratione defendere aliquo hac est improprissima significatio, ita obiectum
hunc modo aliquo pacto ad nos pertineret vel ut fuerit ut vel ut retinendum vel
ut aliquo modo comparandum, aliquando sumitur actum voluntatis qui sequitur
post affectum notitiam obiecti quia sic in malo Angelus peccauit per simplicem complacentiam
actum appetendo aequalitatem Dei et non peccasset ex electione, haec sit tales
actus circa

aliq circa finem peccat circa media ad finem, qa n peccaret ex ignorantia vel ita qd
etiam ex passione, cum contingat, tu contingere peccatum ex malitia auxiliatur
ac collaborate e per sequens sex electione.

Nihil aprig de electione secundum propriam e virtutem rectae com
ed ejde actu voluntatis efficaci circa media ad finem, qui ad dici solet re se
quens ad syllogismum practicum, qd et mihi ligit.

Notandum e 2do ~~ficitur~~ in speculabilibus ad scientificis ex principiis progre
dimur logice ab ad effectum in electivis ita in operabilibus ex fine intento tanquam
ex principio inquiri media idonea ad quis finis secutionem e tandem infert
in electione syllogismi practici hoc vel illud determinatum medium e aptum
ad finem sequendum, medium denique voluntas eligit et unum finem assequat,
qua electio vere dicit, e actu sequens syllogismum practicum, id ergo in hoc un
in proprie dicta electio est ex vii e ex iis tribus lib: 3 Nicomachiorum cap: 2,
vbi ait: electio inquiem eorum minime e quae fieri non potest, qua si quis vellet
eligere stultus e videretur, voluntas vero e et immortalitatis, voluntas sterilis eo
rum etiam quae nullo modo ab eo qui velit agi queunt, ut hunc ronem ex liquem aut
athletam evadere, cupiunt ita ne nipu gyptiam eligat sed ea tantum modo quae
ex se fieri sic existimaverit voluntas sterilis magis e electio vero eorum
quae ad finem spectant, ut sani se volumus, eligimus vero ea quibus sani se valeamus,
hoc ipsis quos se volumus ait ita dicimus dicere vero eligimus hoc ipsis se minime
venire, ordo e. ~~finis~~ in iis electio se vitet quae in ~~nra~~ potestate est, ille verba
Aristotelis voluntas vero e et immortalitatis hunc hunc sequentur explicat Fargues
id, electio non e immortalium, at vero voluntas e immortalium, et immortalitatis,
qa inquit Fargues et hic Aristotelis immortalitatem corporis se impotibilem, ergo e
electio ex tribus quem secuti in partem Fiat, ergo e ad ramice ergo proprie actum voluntatis
efficacem circa media aut etiam circa finem ipsum et tractam in angulari mae si ita
summo rigore accipiatur, sicut si quis intenderent finem temperantiae id eo sublatet
decernere ignis ei ex omnibus hic ad nunc intellectuque mea angelari regerin sine
honestum temperantia intentum si ad dicimus interdum eligere quando volumus ea quae
pendent ab alio ad huc et id ecclamqa in hm dicimus aliquando eligere in quantum
aliqua etiam rade a notis fieri aut sicut aut comparari potest v: g: eligo aliquem
ad aliquem gradum aut dignitatem quatenus eligo illum nominare ad eum significa
tem aut illi stare aliquid vel eligo aliquem in amicum quatenus eligo meum amorem
ac benevolentiam erga ipsum ipsum ostendere benevolentia mea signa ab ubi
quatenus eligo benevolentiam ipsius mihi comparare per ostensionem mei amoris erga
ipsum, id ne id ad alio ostendi, vt bene notarent et or qu: a in valentia sancto
2 ex S. Thoma hic art: 4. in resp: ad 3, Vasquez art 3, Palaz num: 25 et alij.

Dico 3mo n est a electione efficaci mere et vel ad mandatum Pth pro:
ex 3 ethic: cap: 2 electione ex quia et in nm voluntate ad nostrum potest esse,
nam si quis decernere inquit Aristotele eligere quae fieri non potest stultus e videretur.

Pth 2do.

Pth 2do: voluntas in tm eligit medium in quantum per ipsum intendit assequi finem
et medium ipsum impossibile voluntas illud eligere n ad finem assequendum,
confirmat: electio medii e voluntas, ergo id medium ab eligente ad finem utile, secundum
a proprium principij; quatenus in eorum in executione conparat hoc ipsum fortasse
et sequentum hoc ipsum est medium ipsum, impossibile n et voluntas illud velle et utile
ad finem, ergo ratum de dicto probitatis vel utilitatis medij in amplissima
ratione ut reducimus in illumino praetio illud ad utile ad eligendum et nec electio
voluntatis est circa tale medium ipsum ratum impossibile, ge in tali casu habitus vo=
luntas ad efficaciter volendum medium ipsum est tum experientiatum ratio, ge frustra
et tales actus nec bene ipsa coeca quales voluntas dicere, ac diversere ab electione ad=
hue ipse voluntas non efficaciter velle id impossibile reducit illum.

Pth 3tio: quod ita est principium in omnis rescecte scientia et ipsum
ac sententiae syllogismus ipsa ad finis respecte medij et inventum in ratione pragmo
syllogismus practicus id quia ordinatur ad operandum, sed ex principio vero et possibili per
syllogismum speculativum n et scientia falsum et impossibile et neq per syllogismum
practicum ex fine finito et indicatum possibile et scientia medium possibile et
tale indicatum eligi.

Dicitur de electione nunc de alio actu voluntatis qui dicit voluntas et
per hanc actum illum in sententia n quidem intentionem efficacem. Id est hac. c.
eagem ratio ac de efficaci electione et hic ratione impossibilis actum efficacem
absolutum vel actum rationatum circa finem. Ante ergo aio electionem de
impossibilium, et nisi ipsum, et vero voluntatem, sicut hortis et chorum qui ex
respectu illegitimi ita et voluntas est et indicatum impossibile ex potis circa quae
tale possibile ipsum possibile circa ipsum et etiam efficax electio.

Notandum vero a duplex de impossibile, primum id impossibile per
se et ab intrinseco simpliciter loquitur et in se ipsum: id ipsum n est, id quod dicitur
ex de Deum peccare, creatura ante Deum, de Deo aliquem esse, idem esse id impos=
sibile per accidens ab extrinseco ex suppositione in alio casu et in tempore, id:
peccatum et ipsum n fuisset peccatum patrem qui mortuus est in morte mortuo vivere.
quia et impossibilia in tali casu et facta tali suppositione id fuisset commissum
peccatum et pater fuisset mortuus.

Dicit 2do circa utrumque impossibile tam per se ac simpliciter quam
ex suppositione et per accidens id voluntas versari circa actu absolute inefficaci
et actu rationato et efficaci.

Prima pars de actu absolute inefficaci pti: primo, qui vult patrem
mortuum displicentiam pti de morte et complacentiam de vita ipsius, qui com=
mittit peccatum et interdum miserat complacet sibi in illa carentia
cum in se ipso amat quam cognoscit respectu sui bonum et nociventem.

Confirmat

confirmat ex libro Sap. Matth. 26 tristis est anima mea usque ad mortem, et inseebat
impossibile esse non sequi illud ex supportione divinae ordinationis quod affectus tristitia refu-
giebat, et Deus ipse habuit actum absolutum et simplicem circa hominis salutem
vel saltem talis actus non repugnat de ipsa voluntate Dei, quia voluit omnes homines salvos
fieri cum id ab aeterno decreverit esse impossibile ex supportione peccati finalis
multorum, damnati voluit Deum esse repunctatis aeterna miseria, et probabile
est damnonem per actum huiusmodi esse aliquid impossibile simpliciter peccatum
imo inter homines ipsos est aliquis esse adeo secletus ut velit Deum non esse vel aliquem
adversari boni quod tibi amat, et firmat quod prius esse circa utrumque impossibile cognitum
ut tale affectus absolutus et inefficax, pt. e. aliquis cogitare se non peccasse etiamsi vere
peccavit et esse se hinc vel esse avium et volare et interim hoc cogitando cogere de-
lectabendo de his impossibilibus et experientia pll.

Pts 2do: utrumque impossibile licet id quod impossibile, pt adhuc sufficienter
cognosci sub aliqua ratione boni quod recipientis et determinare actum huiusmodi
voluntatis. confirmat ex S. Thoma hic ad primum absolute et sine distinctione ac-
cipientem voluntatem esse circa impossibile, item ex Hyssuno et Damasceno qui idem
affirmant sine distinctione inter impossibile per se et per accidens:

Dicamus de absoluto actu inefficaci circa utrumque impossibile, sine de ad-
parte, hoc quod de actu ordinato.

Dico 3tio eodem modo circa utrumque impossibile pt esse actu voluntatis
ordinatae. Pti: imo si diecam patrem meum mortuum posse habere hunc ac-
tum quo velim si fieri potest illum vivere, qui peccavit et patria dolet de peccato am-
misso vult etiam quantum de se ut peccatum illud non fuerit impossibile esset quod
non fuisse. confirmat Matth. 26: si possibile est transeat a me calix iste veritatis ec
et in secreto Christus id esse impossibile supposito divino secreto. confirmat ado habuit
Deus actum quo voluit dare iustitiam originalem posteris Adami ipse non peccasset
similiter habuit actum quo voluit omnes homines salvos fieri si per ipsum non sta-
ret ergo actus ordinatus circa utrumque pt cognoscebat a Deo impossibile
per accidens et ex supportione peccati pt commutatio et Adam et ex suscitatione fi-
nalis peccati in multis qui erant damnandi pt a. Deus non volum amore simpli-
cis complacentiae habuerit circa salutem omnium hominum sed etiam actum efficacem ordinatum volendo vere illis dare gloriam si in gratia perseverassent pti
nam actum a decedentibus in gloria gratia dandam et gloriam pt Deus habuit
etiam actum efficacem ordinatum de gloria danda ~~pt Deus~~ hic non est a certum hoc si solum Deus habuisset actum simplicis complacentiae, nam quia vult per simplicem complacentiam quae in ipso Deo necessario actus liberae
haberet efficacem per sequens non est certum de rigore moriatur in gratia sit gloria
aeterna remunerando debuit ergo Deus per actum efficacem ordinatum esse de-
terminatus ad gloriam dandam sub ea ratione pti etiam hoc probat Salaz
addit pt Deus in huiusmodi obtulerat esse radem boni sub ratione p. g: si Adam
non peccasset

si peccaret, si homo in gra decederet, et sic his rationibus potuit talia obtulisse actu rationato rationem se tenente ex parte obj, nemo malo Angelo talem potuit habere actum quo sub ratione, si possibilis est æqualitas cum Deo illam appeteret licet esset talem rationem non posse rabidere seu impossibile esse huiusmodi æqualitatem demonstrari et de damnatis aperiuntur certis et bonum proximum amam esse Dei ne punitant. Confirmat: utrumque impossibile sub ratione possibilitatis appeti et experientia docet, v.g: si non peccasset, se esse Angelum &c.

Ad 2do: utrumque impossibile et apparere alegno modo bonum et necessarium sub ratione possibilitatis aut sub alia quæ rationem impossibilis et sic voluntas circa utrumque habere actum rationatum.

Ad 3tio: ex intentione rationata quæ haberi potest in Sancto Baptismi v.g: quæ respectat his verbis cum dicit: si non es baptizatus ego te baptizo.

Quarto ex actu rationali v.g: votum quid religionis magnum pergere nam esse unica sub ratione aliqua, si nudescat si ex naufragio liber evadat si purificata sit ratione, si naluerit, si liber evaserit remanet obligatus ad executionem voti licet post impletam rationem non repetat rebus et manifestum est id in voluntate illius quando sine voventis ratione fuit vere actus rationalis aliquem quomodo et virtute huius actus voveris obligat ad executionem in rigetato voto.

Quinto ex Iure Canonico et Civili ubi extat Titulus de rationibus apponitis quæ se: adhiberi solent in tractatibus rationatis quando fiunt ex mutuo consensu transeuntium ponitur aliqua ratione qui quidem rationati tractatus purificata ratione et etiam nota. Monstrant obligant nec requirant actuam validitatem iteratum consensum.

Neq valet ratio ca quia ex eius opinio Adriani tractatum opinantis, sit e. Loca voluntate alicui actus rationatus cum ignoratur id esse rationis, quando a. sit id de re non vera et hac: dum volo aliquid totum sub ratione cum, sum illexero non extare rationem de hoc illud vellent si volo Petro dare eleemosynam si o pauper cum sum illexero eum non esse pauperem non volo illi dare.

Reliquando adhuc potest retineri in similibus casibus actus tunc nondum rationatus licet etiam casu tales actus deinant, si vero dicamus actum rationatum quando ratio non apparet impossibilis esse diuina radis ab actu rationato quando quando ratio impossibilis apparet redo in ipsis casibus dicere actum rationatum posse immediate post actum illum actum rationatum diuina radis.

Ad 4to. Illud his actus rationatus ex parte obj remanentis sub ratione alicui vero et alegando idum ouro ex ruggentione impossibili et etiam voluntas.

Dicit: quando illud his illum actum rationatum datur alij actu veritas, sed in alio impossibili actu bonitas Dei et circa ipsum esse actus voluntatis rationatus.

Ad 5tum R. imo, si argum valeret probaret etiam circa impossibile non posse de actum voluntatis

actum voluntatis absolutum simplicem & efficacem, qa n est in alto actu bonitas;
Ad 2do sicut in alto illo illectus & veritas sed rationem de futuro imo aliquando ordinatione impossibili & nihilominus talis veritas attingitur ab illectu per actum rationatum ita & a voluntate, bonitas sub ratione futuri impossibilis percipi tamen nitro vel ratio alti possibilis est, ratione ipsi, vt notat citatum Salas, vt voluntas aliquo modo active tendat in futuro sicut in bonum sufficit si illud futurum sit bonum seu venienti, et, sic, si poneret ratio, qa voluntas n est ad bonum in bonum futurum sed ferri etiam in bonum futurum et in bonum possibile aut cognitum vt possibile aut sub ratione si est possibile.

Notat Fasquez, qd licet possit Deus habere actum voluntatis circa impossibile ex suppositione si ita circa impossibile simpliciter qa n sit apprehendere obiectum sed tamen verba sunt: cogitet nullum affectum complacentiae in Deo de circa impossibile & simpliciter & ex ratione rei impossibile, tum qa Deus n sit huiusmodi impossibile illegere & possibile qa fallerent, tum qa n sit ad modum entis praeter bonitatis & apprehendere, hic. modo apprehendendi rem praeter quodam respectu n sit ita recenter; addit Montenegro nec poe Deum suscipere totum qd est in alto alter vero est de Angelo qui saltem sit habere rationem aliquam de oppecavit aut saltem peccare potuit per actum quo appetierit aliquid impossibile simpliciter.

Contra sentiq Salas, qd: 2 quaerito & ad 2dum vbi ait poe Deum apprehendere vt bonum hos & Angelum & per requeris poe velle hoc per simplicem affectum & Angelum dicens ait dicendum & de affectu efficaci sub ratione possibilitatis qua opinio Salas mihi magis pbt & ad rationem quam affert Fasquez.

2 Deum apprehendere impossibile ad affirmandum aliquem & impossibile esse ad negandam de ipso possibilitatem & in hoc nulla & imperfectio, ma perfectio maxima enim id requiratur vt Deus eam uneret vere & ordinatissime & bene illegat.

Notandum & ordinatissime cognosci a Deo perfectissime Deus aliquid affirmare aut negare, quia in etiam Deus hoc potest, nos a. formam veras entitates & entitates negativas chymaeras ceterasque huiusmodi impossibilia & ista ordinatissime cognoscit & in inter nos & Deum magnum discrimen, nam noster illectus ex sua limitatione ac imperfectione humanis radius est et in nro hoc statu pendet ab apprehensione sensuum & per species sensibiles alienis quas sentit requirit ab extrinsecis & corporeis atq ita illegit n entia & impossibilia per species sensibiles, sicut etiam illegit Angelos ac Deum per species corporeas, imo & quam subtilem radium per species diaphanum radium & hoc ad Deum solet rarum illectum illegere n ens ad modum entis & impossibile ad modum possibilis & res spirituales ad modum corporis hoc a. dictum sit varie modus illegi, imo vt dicat noster illectus illegere n ens ad modum entis &c. & affirmet n ens & ens & hoc n, ja ita affirmaret fallerent vt per se pbt, 2do vt dicat illectus apprehendere n ens & ens & eas v. g. tinebras et respiciatas negationis & neg hoc, imo qa eam redderet ad adversarium rei & impossibile

terminare

tempnare per se ac immediate actum illecti et non ens cognoscere, et non ens et impossibile nec oporteret dicere non ens cognosci ad modum entis et impossibile ad modum possibilis, 2do si potest cognitio terminari immediate ad illud impossibile quod est tenebras et identificatur negredini multo magis potest terminari immediate ad ipsas tenebras, 3tio quanto potest formari enuntiatio dicendo tenebras et carentia lucis et vere dici et hae ipsae enuntiationes vera et falsa qa affirmari de tenebris quae requirunt qd est carentia lucis, tenebras et quae requirent vera illam opinionem et tenebras identificabat negredini de hig. a. et vere dici qd sint carentia lucis carentia s. lucis nihil aliud in suo intrinseco quam non lucis et nihil sit intrinsece negredine. Sed 3tio et dutum illud ita illegit et noster Illecti tocs non entis apprehendat ens et loco impossibilis apprehendat possibile nihilo teng apprehendendo non et neg hoc dici et qa sequeretur etiam qd proponitur aliqua vera et falsa si id dicat tenebras et carentia lucis, affirmari et de illo ente recepto loco tenebrarum id est de negredine qd est carentia lucis qd sit talem et, 4to et illegit ita ut Illecti illegat loco tenebrarum v.g. aliqua ens radius lucis et quasi modum simulacrum negredinis qd eodem modo proponitur quae de negredum nec tenebras in se intrinsece et solum et carentia lucis, et falsa qd etiam aliquidum sequitur id dicat noster Illecti dum sequitur angelum et dum solum sequere corporis et simulacrum quam radius sequeretur et qd non possit vere dici Angelus et et substantia immaterialis et spiritualis, 5to et illegit ita ut cognoscent tenebras ad modum entis v.g. et similes negrami seu indicat negredinis positiva. e.

Contra hoc qa tenebras secundum totum suum esse intrinsecum non ens et non potest per aliquod peccatum intrinsecum sequitur negredini quae secundum totum suum esse intrinsecum non ens, 2do qa quod potest habere aliquam similitudinem et convenientem cum negredine nec alicuius effectus extrinseci quatenus v.g. effectus alicuius tristitiae similis alteri affectui qui potest a nobis excludari a negredine et ad huc prig cognoscerent tenebras quam ipsam et similes esse sequeretur in illo priori sequerentur tenebras et ad modum entis et independenter a recepto et modum entis seu sequeretur enter a recepto similitudinem cum negredine, quare erro dicit noster Illecti cognoscere tenebras ad modum entis Angelum ad modum corporis et conige qd vel ipsis entis v.g. negrami sequitur negredo et simul etiam tenebras et quidem et identificatur cum negredine sed non ita, ita vero sequitur sequitur negrami et simul sit recepto et sequitur tenebras, simpliciter etiam per quae corporis sequitur corpus et sequitur aliquid Angelus et ipsum per alium recepto, illigit ergo noster Illecti a modum entis quod, cum sit ipsis entis et per quae entis sequitur, cum impossibile cum sit ipsis et per quae sit possibilis qa est una impossibilis; magis et ipsis alienis per sequitur comparatus cum non sit humano ac directe tendere in ens, in impossibile, in substantias spirituales et, quae sane illegantia non est in Deo qui per se ac directe et tendere in talia, et ita vide intentionem hominis et Illecti illegit ita ut quae sequitur et sit non sed qa efficitur ne videat assertum dum vel in tro de negrediente et tenebras

sed carentiam

seu carentiam luminis in aere, et per dissensum non de lumen, similiter etiam ipse
[illegible] per assensum affirmat ignem distingui ab aqua seu esse naquam et habere
negationem aqua et per dissensum negat ignem esse aquam seu identitatem ignis cum
aqua, in quibus assensibus et dissensibus hic Deus diuersa obiecta, dum affirmatur esse tenebras, ignem distingui ab aqua hic pro obiecto carentiam luminis et negationem identitatis
cum aqua, et dum negat de lumen, ignem esse idem cum aqua hic pro obiecto ipsum
lumen et etiam identitatem ignis cum aqua. ex quibus utriusque diuersum ac negationem
refert ac quodammodo separat cum tamen per assensum adhaerent et quasi iungat cum obiecto,
v.g. quando deo nunciat se videre per hanc assensum mens illecta iungit et adhaerent negationi
ex carentia luminis in aere. et sic negatio quod ex parte obiecti, quando videre deo nunciat se
lumen in aere, sed non diuersum illecta refertur et iungit a lumine ita et negatio
est ex parte illecta non ex parte obiecti quatenus diuersus quaedam negatio continua ta
cum nega ab obiecto, eadem dicendum et proportionaliter de actibus voluntatis
Ad 2 obiectionem quam voluntas adhaerent obiecto, et de notitia per quam refertur et iungit
ab obiecto, ex his potest modum imperfectionis cognoscentis non entia et impossibilia reperiri in deo et tenere Fauste dicat in deo affectum complacentiae circa impossibile
simpliciter quasi verum, sequeretur imperfectio in deo in modo apprehendendi, etiam
et potest ex dictis stat, quod deus non apprehendit huiusmodi obiecta ad modum entis
cum modo agentia alienarum operum sed ut nuncium acquirentium negationem ap-
prehendit huiusmodi nos, imo etiamsi sequeretur ad modum nuncium hoc esse, et
etiam ut sequeretur tenebras esse per deum immediatam extrinsecam seu per ordinem ad aliquem
obiectum proportionatas et similes negationi, si vere tenebras habet talem
similitudinem non est imperfectio sequendi, neque etiam sequeretur aliquid abnuendum
posse inferri in deo cognoscere non ens et impossibile quatenus sic sicut ipsum esse existen-
tiam talem non ente et in ente impossibili et eadem affirmare dicendo videre tenebras
nunciat in aere, hoc ingeniam abnuendum non sequeretur quidem mysterium esse et affirmari
eandem proprietatem et nuncium entis, sed ex illam negationem, nariet ipsum
ita Fausto deum apprehendere non entia et impossibilia sic nolle imperfectione, imo vero
si ita cognoscere ignoraret aliqua quae non sunt, sicut est infinita dei sciaphobo
sicut deum deum et impossibilem affirmando et multo magis sicut hoc quando deus per
assensum et sicut eadem deum quem affirmat esse impossibilem, item hoc sicut ignem non
esse aquam per dissensum et multo magis deus et sicut identitatem ignis cum aqua
quam negat, non quando deus negat ignem esse aquam non negat ignem esse aut aquam
per identitatem ignis et aqua et hanc identitatem sicut abnuing quomodo negaret.
eadem dico de cognitione chimerae affirmatae, hoc et a fortiori deus chimeram esse im-
possibilem et sicut chimeram quam affirmat esse impossibilem et sicut rationem illa
impossibilem partum ad non entium non impossibilium et hoc independenter ab humano
intellectu ad adhuc illam impossibilitatem cognoscere et ignoraret aliquid esse possibile hoc esset
adhuc nullo hoc existente possibile chimera est impossibile et hoc veritas obiectiua cognoscibilitatis et cognoscere etiam a deo ente infinitum hoc esse illegendi.

Ad 3 respondeo sic

Neg. respondeo 1° ad 1° dogma: cognoscaret Deus omnes possibiles et negaret illarum aliquas et propriam chymeram, quia hoc esset quod negaret aliquam illarum rem et propriam chymeram negaret aliquam illarum habere relationem intrinsecam et transcendentalem ad reas illas seu partes incompossibiles, et certe negaret aliquam illarum identificari cum omnibus illis mundis, habere relationem transcendentalem ad eas partes. Et si 2° negaret cognoscaret, et cognoscaret vel unionem illam impossibilem vel identitatem omnis realis cum illa ordine impossibili, quocunque modo cognoscaret impossibile. Et si 3° cognoscerit. Neg. 2° entia et impossibilia multa ignoraret quae homines scirent, quia quis dicat alio modo ad Deo cognosci talia obiecta v.g. tenebras, imo in ea cognita quatenus comprehendendo solam lucem efficientem hominis cognoscit etiam tenebras ipsas et dum solo cognoscit, similiter comprehendendo eam hominis naturalem ac subiectivam indigentiam potentiae recognoscunt lumen et amittere cognoscit etiam caecitatem hominis carentiam, item comprehendendo naam lumen ingenitum deficibile cognoscit etiam tenebras, si quis igitur hoc averat ego etiam ultro addo. Illud addo adhuc hoc a Deo cognosci, manifeste, eximio modo 3° entia in seipsis, imo censeo veram esse omnem quae ait videntibus a Deo infundi speciem immediatam tenebrarum et ea quae hominibus naturalis moveant 3° possit cognoscere ipsas imo ac in seipsis tenebras et similia sine morbis frequentes alienarum species et abjecto 3° inis cognoscat lumen et in quo casu cognoscerent tenebras in ordine ad lumen inis et privative tanquam ad terminum actualem definitionis.

Porro imo ex hactenus: nulla ratio tendere ut extra suum obiectum, obiectum a. voluntatis respectu prosecutionis solum et bonum quod actu bonum non vero quod est bonum si conferat actu fuerit si deficit: impossibile. Et si voluntas habere actum prosecutionis circa obiectum denominatum sicut imo virtuae non est videre colorem qui est data alicuius hypothesi de facto tri non ideo tri colorem illum qui vere de actu est.

Ad imo respondeo ma. dedi: non: obiectum voluntatis respectu prosecutionis solum et bonum quod actu et bonum quod, quia nego, quod et actu bonum quod, actu proportionatum cum voluntate, sed quia sic et bonum futurum etiam proportionat actu cum voluntate quatenus talis et etiamsi sit futurum ut voluntas in ipsum tendere possit. Ad 2do obiectum voluntatis est solum quod actu et bonum actualitate quantitatis realis nego, actualitate repraesentatio sed, debet et obiectum voluntatis actu et repraesentatum sive ipsum vere sit bonum sive tri apparenter et sive sit bonum actu quia sive futurum.

Porro 2do: esto voluntas potest et circa bonum futurum quod bonum etiam futurum et tunc sub ratione boni quod a voluntate amabile seu volubile si sed voluntas habere et voluntatem circa bonum sub ratione aliquo et multo magis sub ratione volubilitatis, id est volubile.

Aliud est obiectum et futurum sub ratione aliqua volubilitatis, aliud vero obiectum et futurum bonum sub ratione. Ergo voluntas velle dummodo sit futurum sub ratione boni quantumvis et aliud obiectum sit actu secundum et reale nec secundum bonitatem actualem quam actu potest habere adhuc sit et bonum actu tunc actualitate repraesentans et apportetur per illectum tum actualitate proportionis,

gratiam illa

quatenus illud etiam est bonum, propter quod impossibile est possibile, hic rationem obiectibili est per consequens hic ratio boni est proportionata cum voluntate,
cum voluntas ferri potest in ora huius modi bona, scilicet futura possibilia et impossibilia
etiam, nisi obstiterit, si et possibilia, sicuti illectus ferri in obiectum impossibile sub ratione
possibilitatis illegendo: quia si possibile est hoc est sequi melior quamvis e. actua-
lis veritas obtinuerit et a cuiusvis in ipso sed et si poterit illa ratio impossibilis ad hoc tn
veritas obtinuerit secundum aliam actualitatem vanitatis, hoc est secundum actu-
alitatem proportionis cum illectu quatenus illa veritas quia est actu in esse, illa
ratio vanitatis actu in esse tn nunquam actu in ratione obiectiva, et illegibilis
qui illectus proportionata, et hoc accidit in ora secundum quia est quam maxime
affine et obiectum presenti vig: ratio tendit in colorem repugnantem et futurum vel possibile
in obiectum futurum aut possibile, neque secundum quam est reale actu presens et negatum
secundum actualitatem proportionis et poenam constituam vig cum erit ab illa hac
ratione variabile.

Obiectio 3tio: appetitus constituens est appetere impossibile. Ergo appetitus naturalis
qui est voluntas.

Respondeo neg: ad Ant: nec appetitum constituum habere pro obiecto bonum vel
verum delectabile secundum sensum vel apparentiam impossibilia, non et hoc autem
cum neq sensus delectabilia non sunt, neq apparentiam, sed quicquid sit in hoc ambo
cum voluntas amat id tn nunquam impossibile sed sufficienter in cognoscit et bonum trahit, etiam
appetitus constituens idem obiectum vel tenet apprehensum, ipsum per cognitionem constituam sub
ratione boni delectabilis vel tn cognitum per illectum et ex tua ratione impotentia sua
propria ac constituta cognitione ac imaginatione tenet in impossibile.

Obiectio 4to: appetitus innatus elementorum tendunt ad suos terminos qui est
aliquid possibile ignis v: g: ad locum suum propium ad locum deorum etc. Ergo eodem modo appetitus
naturalis sc: voluntas.

Respondeo appetitus innatus elementorum sequitur naam istorum quae inclinat ad proprium
ad verum bonum et a. ad id tn apparet bonum et multo magis ad impossibile, male
e. nam dicitur, elementis inclinationem intrinsecam et appetitum in ordine ad bonum
quod impossibile est haberi, at vero voluntas sequitur id quod solet fieri apprehensum et ostendit
in suum bonum quatenus apprehensum et non quatenus verum bonum, si a. non
et voluntas secundum actum sed secundum suam innatam inclinationem et appetitum
intrinsecum neq: statendit in impossibile sed inclinat in suos actus qui quidem possibiles
et licet aliqui illorum versentur circa impossibilia, et nihil etiam id appetitum innatum
voluntatis sequi naam in a. forma apprehensum quia non debet voluntas ad hoc vt inclinet per ratio
tatem innatam ad suos actus habere cognitionem eorum actuum, ad id Philosophus innatum
appetitum innatum esse tendere in impossibile id quod dicit sic ab sequi suis viribus
nisi, vt probat ex Scoto et aliis qui dicunt in hoc esse naturalem appetitum ad venerem dei
quia id est impossibile hoc sumpto secundum proprias vires sic ha ipsum declaratam
exemplo apibus qui inquit esse ordinatam quam ab eo auferret, gravius ferrent relinquere
innato

innato appetitu eorum sed non potest eo tendere per solam illam vim appetitiuam in=
natam, sive gravitatem, appetitque ergo innatus lapis sine gravitate ita sicut non
voluntas secundum se sumpta prescindendo ab actu imo etiam non voluntas actu=
ata non per actum inefficacem, nam et actuata per actum efficacem comparat appeti=
tui innato lapidis simul cum gravitate. / remanet obiectio solutenda quae ortum
habet ex particula Vellem quidem pietatem Fasques ac opportuna ut fiat postea
nunc subjungenda et breviter aliqua opinioni nostri stranea.

Prima omnis e Caietani quam referunt et impugnant Fasques Salez Mon=
tesinos distinguit Caietanus duplex impossibile dicendo dari voluntatem non fieri directe
ac per se in impossibile simpliciter sed fieri per accidens hoc, non per se seu ratione rei
sed per accidens seu ratione alterius boni et hac ratione damnati cognoscentes impossibile esse
quod Deus non sit existens nihilominus appetunt Deum non ex ratione proprij boni, dei carentia
propriae miseria quae carentia cognoscit ab ipsis nunquam cum non existat Deus
tamen appetunt hanc non existiam Dei directe secundum se hac ratione quia nemo non existia
Dei, putant Caietanus modum impossibile per accidens esse voluntatem fieri directe per
se ac ratione proprij v.g. esse aliquam velle directe, hoc quod est quemadmodum patrem non fuisse
mortuum, interdum enim rationem singulorum neutro modo apparere potuisse aequalitate
cum Deo in actu non quidem directe ac per se quia illa aequalitas est impossibilis ex se ad
ri ac simpliciter neq per accidens seu ratione alterius boni nunquam quia nullum assig=
nari potest bonum huiusmodi quod potest a main esse.

Sed hac opinio Caietani refutari solet imaginando requiri quod ~~hoc~~ id quod est impossi=
bile per accidens neq ipsum directe et in se est voluntum, quia quatenus facta repositi=
one cognoscit impossibile nec habet nec habere cognoscitur inem ad cognoscendum,
quae ratione neque prima opinione Caietani et in statu experimento quod cognita morte
patris habemus affectum ad illius rotam et cognito peccato commisso et huic solum
non fuisse peccatum et licet potuerit non esse mors patris et peccatum non potuisse fieri
nec de potia absoluta potest esse fuisse et sic et impossibilia quae et impossibilia facta
supponitur non habent ordinem ad existendum et non magis habent ordinem ad existiam im=
possibile per accidens quam impossibile per se et ex hoc capite neque magis bonum
et neq magis est appetibile directe et vel neutrum possibile vel utrumque.

Dicit impossibile per accidens habet aliquid quod est non esse et possibile et
carentiam peccati et bene est directe appetibile quod est impossibile per accidens.

Sed utrique hac responsione non est iuxta sensum quaestionis quaerimus an
impossibile possit esse voluntum non a. quod est possibile, dum ergo illam rationem impossibile
quam habet impossibile per accidens sit etiam repugnantiam ad existendum hic et nus.
ad esse Deus non dividunt inter utrumque impossibile cum dicit impossibilem per ac=
cidens voluntatem, ad utrique Caietanum arguitur ita: licet damnati velint Deum non esse quod est
impossibile simpliciter quia appetunt carentiam propriae miseriae non tamen ratione ipsius
impossibile non est directe et secundum se voluntum sed solum est voluntum per acci=
dens quia quod licet aliquid sit voluntum ratione alterius boni adiuncti adhuc est ipsum met

directe ac expresse.

directe ac expresse et in se de volitum vt accidit quando expresse volunt media pro
hemptione a. non dicunt velle media per accidens sed simpliciter et in recto, confir
mat: quia licet dicat, velle per accidens hominicidium quia videt regi in ernissione sagitta
in feram sine voluntate tu explicita occidendi hominem sed volum implicite ratione qui
onis, non tu quia eodem modo dici velle per accidens quando vere vult carere hominum occi
dere licet hoc hominicidium ratione alicuius boni quia in nro casu damnati directe et ex
voluntate et etiam Dei licet velint hoc ratione boni impiorum id gratia carentia suae mi
seriae et fugiendi cap: 7 num: 7. addit Montering et bene, voluntatem posse fieri
directe et per se in aliquo impossibile ab intrinseco et simpliciter etiam aliquando tendat
in hoc impossibile ratione alicuius boni v.g: quia desiderare se de Angelum, similiter hoc
quia in hoc peccare et nihilominus habere libertatem ad peccandum amari quia directe
ac rabie dei sicut de similibus impossibilibus,

Ad paretam ergo Dei quia nedum obtu voluntatis dicere vel nem
ad extra sed effectus absolute, voluntas a. furiosi non requiret obtu rum
per ordinem ad executionem quia obtu debet hoc poni ex rectitudine et hoc exercere
ad aliam rationem quia ex mente laetari quia id est simpliciter impossibile id tale
cognoscit, ergo potest obtu amari quia dicit respicientia negamori qui non est amicitia
cum ou amor noster sit vel respicientia vel amicitia velle respicere bonum quia
nobis vel alteri volumus hic respicere personam cui volumus bonum et per respicens
respiciens vterque obtu rum et tabile, ex quo redditur inferri quia voluntas non quia directe
per se ac rationem qui tendere in impossibile simpliciter potest tu fieri ne impossibile per
accidens quia licet hoc et etiam impossibile tu cognoscit quia secundum se abstra
hendo a suppositione per quam fit impossibile et bonum et respicens personam quam
amamus v.g: vita simpliciter et absolute possibilis est respicens meo parenti quam
ut ex questione quia mortuus redeat impossibile Et etiam impossibile simpliciter
posse et obtu amoris respicientia et amicitia quia potest cognosci et bonum et res
pecens alteri personae et sic ille amari inquo amore respicit duplex respectus ad
bonum quia volumus personae et ad personam cui volumus bonum et per respicens entamor
respicientia quatenus respicit bonum quatenus vero personam amor amicitiae.

Ad opinio quam Montering tribuit Lessio dicit: quia intergaret etia
duplex impossibile, quia est impossibile ex se et nulli alteri possibile et chimaera
dicunt quia est impossibile vni aut alteri non a. intrinseco v.g: ex Angelum quidem
nec est impossibile sed impossibile lezoi et neg. lex out hoc Et ex Angelo, ait
ergo hac opinio in primum quia est impossibile nec voluntas non est fieri quia illud im
possibile non est bonum in quam vero pro, quia ad dum his aliquam bonitatem

Rationem a. illam de lex damnati volunt non ex Deum Deum sed ex quod
impossibile respectu Dei non est impossibile nec esset ut ent impossibile ex gens.

Contra ad Montering, nec quia hac opinio detinet quadrionem, quia ait potest
tamen scilicet velle quia bonum amabile atque possibile quia voluntas ad etiam impossibilium,
ad voluntas damnatorum non fuit circa non ex abstracte rum mentem sed circa non ex Dei

hoc a. multo

hoc a, multo magis impossibile esse quam Chymaram esse. Et quamvis sit solum impossibile eodem modo esse amabile neque bonum esse, tamen illud, id est impossibile in se, ita ut voluntas tam ferri circa id, id est impossibile, habet rationem boni amabilis atque possibilis et ita efficax voluntas et etiam est impossibilium, quia etiam Chymera aut id in se est impossibile et quamvis sub ratione boni, ita arguit ratio Montesing sed illa ratio rei non placet, nam ita et responderi ut deberet quaestionem etiam non decat, voluntas solum quia velle illud impossibile, id est impossibile alterius a. in recto propterea quia hoc impossibile habet rationem boni et possibile, ut in quam destruit quaestio, quia illud impossibile et hac ratione absolute est impossibile habet repugnantiam alterius quantumvis etiam secundum se ipsum indicabile et bonum, voluntas vero quia ut ait Montesing fatetur damnatorum ut ferri circa ut est abstractae, nunquam est circa ut est id est impossibile. Et adhuc remanet verus quaestionis quod voluntas ferat in impossibile indicatum impossibile licet ex uno aliquam rationem indicat et non ut possibile secundum etiam ut destruit quaestio et adhuc remanet quaestionis. Dicit etiam dicit quod impossibile indicatum impossibile et simul etiam cognitum sub ea ~~cognitio~~ ratione (si est possibile) et sequenter sub talis ratione apprehensum et bonum, quod terminare actum voluntatis vere et in hoc casu, voluntas dicit ex impossibilium quia ut impossibilia cognoscunt, nec placet 3ta ratio, quia licet dicat voluntas quod est circa illud impossibile quatenus habet rationem boni amabilis atque possibilis in recto ut in inde sequitur quod etiam potest esse efficax voluntas atque electio circa illum quamvis indicat impossibile alteri dicit ut in potest in potestate illegitimi dicere esse, verum hoc omnino tum ex dictis tum ex quibusdam infra rationibus facile potest quamvis utrique impossibile sint rationes ratione aliqua boni et sunt dictis et sic potest a voluntate amari actu absolute inefficaci aut rationate.

Tertia opinio quam refert etiam Fasquez cap. 2 numero 6 Armanus et aliqui gentes ab impossibile distinctione habuit de impossibile ab intrinseco et impossibile ex suppositione ait circa impossibile ab intrinseco non est voluntas ferri actu deliberato et deliberate sufficiente ad mortale, actu inquam deliberate aut efficaci aut inefficaci potest tamen ferri actu deliberato aut non ex pleno consensu, ait etiam circa impossibile ex suppositione et voluntas ferri actu inefficaci complacentia ~~tam in~~ deliberato quam indeliberato et ex pleno consensu sufficiente ad peccatum.

Haec opinio potest voluntas et solum velleri quod est inconveniens aut volentia aut amico qui dici solet alter ego, sed id quod est impossibile ab intrinseco quod vocatur et simul cognosci ex ratione inconveniens et voluntas ex pleno consensu non ait id velle.

Sed ratione mea et voluntas neque etiam deliberato potest velle impossibile ab intrinseco quia non habetur in illo ratione proprie obiecti quia inconveniens aut repugnantia voluntas aut amici, id est ex. obiectum voluntatis inde velit ex plena deliberatione sive ex indeliberate, nam solum id inconveniens in hoc quod voluntas quando vult ex deliberate inconveniens habet rationem notitiae et etiam de suo obiectum implicitum vero quando vult indeliberate. Et circa impossibile ab intrinseco voluntas non potest non ferri in eo propterea rationem obiectum neque potent ex imperfecta deliberatione vel extra si potest ex imperfecta deliberatione poterit

etiam ex perfecta

ctiam ex gloria si perfecta notitia obtinet, ge remanebit eadem ne obtinet, si quis appre=
hendat se Dei veritatem quodammodo propriis bonis v.g: quatenus in panem si Deus sit
atq ita talem bombatem concurrentiam apprehendat sibi nihil vel parum cogitabit mali=
tia peccati, tunc si velit Deum non se habebit actum ex plena cognitione ac perfecta a recta
e deliberata, si deinde attendat etiam bonum ad malitiam et sic cum perfecta malitia adversa
cognoscing velit Deum non se sine dubio peccabit gravius cum perfecta deliberatione et qui=
dem potentia peccare ge adhuc apparet ratio eadem boni et recurrentis quatenus illud non
Deidem nunquam cum carentia proprii damni ac miseria., ita ergo vel peccavit
Angelus, et aliqua probabilitas oriatur, vel saltem ut fatemur contingit sic peccare
cero impossibile ab intrinseco, volendo Dei aequalitatem & sic voluntas venari circa tale
impossibile deliberate et ex pleno sensu esset ~~ut~~ gravius peccatum.

Haec solutio aliarum primorum ex quarum futa et magis apparet
veritas in sentia.

QUAESTIO VII.

Solutio alia obiectio qua oritur ex significatione partaeuda: Velle.

Impugnat Fasquez nram relicorum cap: 3 vbi ait nullus actus voluntatis obiectus quem
se sub ratione aut rationalis sed et absolutus hoc quod nullus actus quem in voluntate,
qui exercitatur sub per Velle et ipsum rectificat actum qui est in ratione subiectum ipsius
actus voluntatis, sicut per Dolos, Questus mercatorum, et nullus actus in nre qui expli=
cet per videre et sit rationalis nec in intellectu et actus quem exercuerit per intelligere
sed per video et per illego, verba a. videre et intelligere non rectificant actum quem habeo
sed non habeo sic ergo de voluntate et facultatibus appetitivis, deinde nullus actus voluntatis
qui ferat in obiectum bonum aut malum apprehensum tantum sub ratione sit bonum aut mala
quemadmodum a. obiectum colorum et calor sublimen et obiectum intellectus est omnem et verum non ratione
falsum ita etiam voluntatis in prosequendo et bonum et in fugiendo malum & neut actus
vitandi quem quis quomodo tempore habet non fert, in ~~bonum sed~~ colorem, qua sub ratione nec intellectus
in verum facit verum aut divinum actus a. nec verum ~~ita voluntatis~~ haec Fasquez.

Respondeo ad ea Fasquez objecit ipsi: sicut nos notat, in colore non sub ratione sit
ita nec actus voluntatis fertur in bonum sub ratione sit bonum, nec actus quidem ipsa
in obiectum sub ratione sit malum & ingenuam et nulla in obiectum voluntatis sub ratione sit
vel si possibile est adhuc reperiri actualem eadem obiectum resultantem ad actum voluntatis
quae cum sit gloria multo perfectior et virtuosior respectu boni magnitudinis quam integra gloria
extendit etiam ultra quam quae sic in totum sit in obiectum et actus et sed etiam ad naturam
nec absolute nec sub ratione etiam immutabili alia et obtinet omnis actum quod
eadem realem vel absolute vel sub ratione hinc tra actualitatem ac perfectionem rationalem
respectum per Illectum et proportionis ad ipsa voluntate, ita ~~retractatur~~ ne.

Tertium ad dicebat Fasquez, id omnem actum quae in voluntate sunt explicari per
Dolo a. per Velle et negando tam actus abrolutus necessitate quam efficax rationalis dicitur
quae se fruente ea jam obiectum explicari et per Dologa et ergo in voluntate sunt, et ergo
et etiam explicari secundum actus rationalis per Velle et per Velle tantum quae et ga hu=
manum modum vocat

uiusmodi voces bellem & bellertas significant imperfectum actum voluntatis qualis est actus absolutus inefficax & intentatus efficax comparatus actus efficacis absoluti, interdum a verbum bellem significat actum retributionis sumitur se tenente ex parte ipsius actus qui est ut scilicet si poterit, dicit igitur significato harum ac similium vocum ex qua attinetur varia alia participia adverbia & iuncta, aliisque circumstantiis ac modis de quibus sermo, poterit tamen aliqua exempla ac quales quaedam regulae proponi quibus tanta quantitate, poterit aliquo pacto illegi prorsus perfecte quando & quomodo & quomodo vocabulum accipi modo optativo ita ut per ipsas significat actus ipsius voluntatis quando modo subjunctivo ut aiunt ita ut ~~ita~~ significet in quem affectus voluntatis ipsius ad actus quidem, imo igitur quando verbo bellem exponit utinam ut eum quid utinam bellem significat affectus ipsius per utinam per utinam quo voluntas vult habere ~~habuit~~ conem significata per bellem, inuenitur etiam eodem modo optativo dicit utinam amarem Petrum significat e. affectus ipsius voluntatis per utinam & per alias particulas significat amor Dei qui decoratur, similiter cum dicit utinam viderem patrem meum mortuum per utinam significat, denique non ipsum per reliquas voces significat visio in ipsius patris videntis.

Heterum inter Latine ait e. aliquando illam vocem bellem significare actum ut flexum voluntatis ut cum dico utinam bellem bonum Petro significat vi quid actus reflexus ad amorem Petri, sed verum & ipse non dicunt quia actus ille reflexus in affectu ipsius significat per utinam per bellem ac significat obiectum perfectum proprium affectum quod significat amor erga Petrum bonum exprimens, ideo si ponat bellem absolute significat actus voluntatis prae absolute inefficax extra ~~ote~~ ~~ipsum~~ efficax ipsum ut in potestate volentis viuere potentiam dicit vellem illius bonum, vellem ambulare, vellem ire, longe, sha vero verba quae non ut importa ad significandum actum voluntatis sed actus alterum quorum non significant eos actus ipsius voluntatis significant in ipsum voluntatem exercendi eos ut ita dicam ambulandi, videre meum patrem non significat ipsum actus voluntatis simplicis & ipsum ipsius voluntatis absolutae & inefficax ambulandi videndi &c. 3tio si verbo bellem adiungatur participium tunc significat e. magis dubia & huic in his casibus perfect maxime significato alterutrae, id est ex aliis circumstantiis & iunctis non videtur sed dubia quando ponit bellem tu ut significaret amarem vos si vellem bonum Petro si me diligeret, significat e. amor magnus & fortis ipsius perfecte ac si viderem amarem Petrum si ille me amaret, cum e. significat aliquam sub ratione futurum & in ea proportione nihil aliud potest significari sub ratione futuri quam magis amor erga Petrum tunc in his illegis amor significabit, quando vero aliquid studeretur ipsi voluntatem non sed ratione rei & magis ancepsus: vellem prodigere pecuniam si obiectum, sic e. significat ex ponta ratione quod dicit cum tunc vellem prodigere pecuniam & tunc narrat me quasi historiae ordinem ipsum quo vendo me voluntum prodigere pecuniam si ratio illa duarum rationum subsistere & ut etiam ~~ipsum~~ affectus ipsius in voluntate quae volum nunc prodigere tunc in duas cum multomiraque quia hic & simile & imponere ipsis significari ipsum affectum facientis aliquid tunc quando ponitur ratio, imo & significat voluntatem actus v: g: quod ipsum

futura

futura quando ad ratio multiplex posset proferri propositio sine velleitate quando prodigere pecunias si divites essem, idem ratio quando vellem prodigere pecunias si ea ratio poneret, quando enim expressa non vellem prodigere de ignorantia et quia significat affectum prius prodigendi tunc sub ratione, ado quia nunquam quando ponit velleitas absolute sine ratione significat vel designat actum sientem, sed etiam quando ponit ratio si aliquando alia actio antecedat verbo vellem quae potest elligi futura subratione v.g. vellem prodigere de ijs tro quia cum proximus talis aliqua praestitio sine numero erit absolute de actione futura si ratio poneret, non ratio de oppositio et tri ille qui profert putat se rem ducere et ignorantia et quia ratio iudicium prius de actione futura subratione aliquin secretae falsum ducere v.g. si quis cum difficultate proposuit Christum coram tyranno fateri si ille mortem intentet ad ea iorque diam negavit quia ratio si talis proportum re negatur ut pp. experiam quam erit cum ergo dicit vellem fateri Christum et Ex. quia si aliquet morte proponta cogent me ad negandum veritatem ducere putat et in quia explicitum iudicium de affirmatione fidei futura sub ratione sed quia significat affectum et propositum prius et sic in aliis similibus casibus et ratio dicendum et in propositionibus quibus verbo vellem adiungit aliqua alia actio distincta a voluntate significata per vellem significari affectum voluntatis sientem.

Maior adhuc difficultas est de aliis verbis quae potest accipi modo optativo et subiunctivo quando proferuntur rationaliter sine velleitate quale enim est penes et significat v.g. ambularem et fugerem, loquerer si amicus adesset, prodigerem pecunias si essem dives, iuverem si talis adesset, in his ergo propositionibus quae significant non prius sentire maxime ex circumstantiis personarum loci modi particularium et etiam aliarum quae adiungunt si quis a. diceret prodigerem pecunias si essem dives apponta alia particula (ceteris modis subiunctivis et optativis) quae indicat, quae dicit futurum sub ratione iudicium, nunquam quia cum set divitis ac religiosus occideren Petrum qui me gravi iniuria affecit si essem religiosus significat eodem modo ut iudicare quia est futurum hoc quia quando iudicat de futuro per modum narrationis, ita vero si quis varando modes aliquid simpliciter diceret v.g. occidem Petrum si essem dives tali ora qui mihi peg. significat voluntatem sientem de occisione futura sub ratione, notis stag. cabis et Dei per vellem diversa nomina significantur potest actus qui est prius in voluntate et nunquam aliqua ratio. ex dictis ergo patet quomodo inter has propositiones si ut colligi quia vellem et tuaqlis si possibile est in alias propositiones significari vino prius quia haec tendere debet in colorem actus sic dicti, in posterior vero significari voluntatem prius quia sic: haec tendere ut in illa obtinere sub ratione impossibili futura hic pro ratione ne as actionem opinionem faciunt.

Nunc ad ea quae dicit Valentia, sic ait: mihi videtur hoc nomen velleitatis seu vellem si dicitur non actus significari sine notari primo et radio et iudicium quia affirmant quod certum factum et expectatum in tali casu et hunc actum tunc aliquis exercet cum dicit rationali ter velle, aliquid prodde faciatque ait per actum velleitatis deliberare aliquem sic electurum et facturum si ita ubi iudicaret quam deliberandum dat et radio actum, ado quia actus

voluntatis

voluntatis ñ qui tunc exercet ea quæ i. potest elicere circa id, cum impossibile esse aliquo
saltem qui impossibile apprehenderet falso tanquam possibile, dicit actu secundum rectam
rationem esse illud velle, prions quæ quis affirmat fore peritatem rationem et per eteam velleet
absolute illud obtinere, nam actu n vult, qd cognoscit esse impossibile, 7 hic esse voluntatis
aliquo actu absoluto quem quis habet actu cum velle dicit rationaliter esse hic hic etiam actu
pro esse actum illum voluntatis actu qui esse obtinere prions velle aliquo rac huiusmodi actu
tangit peccatum mortale. qui abeo qui vult aliquid rationaliter, id est per velleitate
de esse impossibile ñ exercere actum illum voluntatis circa impossibile, hæc valentia.

Sed tra. ad dicendum est rigitur per velleitatem actu finis quo voluntas vehitati
quod impossibile sub ratione ei possibile. Confirmat: quia ergo etiam explicando per
velleitatem actum voluntatis sine radicio qd reperiri valentia imo hinc sud cum Deo ere
litatem oppositam: q: velleitatem potius ponere mortem quam negare finem si tyrannus me
coerceret, et supra dicimus, ergo dicit falsum esse qd quando dico velleitatem esse tangit si possibile
est hanc de facto actum absolutum in voluntate quo velim alium actum absolutum vo
luntatis quem ego possum habere si apprehendam falsum illum impossibile et possibile esse
de facto verius posita ratione, hoc inquam, falsum esse qd quando volunt ita aliquid impos
bile sub ratione possibilitatis ñ volunt velle per actum reflexum huiusmodi actum actum
voluntatis quem ecclesia elicere si apprehendam impossibile et possibile, et tunc habet tale
cogitatum de illo actu quem possunt habere si apprehendam impossibile et possibile & neg
cam illum actum per alium actum reflexum absolutum velle, in hoc igitur aliquid obtinere
et illud id indicam esse impossibile per cognoscimus sub aliqua ratione boni dicit etiam illud esse obtinere
velitum et id aliquo actu quem possunt elicere si apprehendam falso illud impossibile et possibile
dicam ponam aliquem qui habet talem actum rationalem, velleitatem esse tangit si est possibile
et habet etiam talem actum quo certo credimus nullum esse qui possit apprehendere impossi
le esse possibile, tum ne: ita adhuc est velleitatem esse tangit si possibile est. Ergo ita cum non haberet actu
absolutum et rationem circa aliquem actum quem cognoscit se posse elicere si falso apprehenderet impossibile esse possibile et sic diceret si velle rationaliter &c. hæc satis.

QUÆSTIO VIII

Utrum possit dari in voluntate gravis omissio?

Longa quæstionis est: primo post voluntas omittere aliquem actum præceptum peccando
moraliter absque eo positive velit committere aut habet alium actum contrarium qui
sit incompatibilis cum actu præcepto et sequenter sit causa seu occasio omittendi, quæstio
erit supponendo ex parte illecti cognitionem indifferentem, hoc est repentanam abstrahendo
sub ratione boni et mali quæ sufficiat ad libertatem, ponamus enim non advertit illecti cum
primo quod præceptum audiendi sacrum obligat, an tunc voluntas libere et per segnem culpabi
liter potest omittere volitionem Sacri absque eo qd habet alium actum quo aut vult ñ audire aut
nolit audire aut velit aliquid aliud incompatibile cum actu præcepto et si velit interea hi vagis
dere de eo quod mere quia Sacrum est audiendum.

Pro omnibus negatis rationes pro hac opinione sumi poterunt ex abstractibus ad
primam opinionem.

Sed opinio est vera

Sed omnino & vera affirmat dari posse eructuosi puram omnimodam.

Probatur 1mo: in casu posito omissio voluntatis sacri & voluntaria ac libera, & certe dari potest in voluntate, & ex, duo igitur probanda sunt: 1mum quod ipsa omissio sit darici est voluntaria & libera & per sequens culpabilis moraliter; 2dum quod talis omissio dari possit de facto; ja pars relicta probatur 1mo: in casu posito si quis haberet puram omnimodam voluntatis sacri sive per possibile sive per impossibile talis omissio est voluntaria ac libera & sequenter culpabilis ergo ergo tamen facit est quod tunc voluntas cum possit & deberet velle audire sacrum nihilominus omittere, et a. hoc melius probatur ex ratione Deum sugendere cum sacrum ad quemcunque alium actum voluntatis & solum se paratum ad sacrificandum cum voluntate voluntatis sacri in ordinando ad idem actum quo posito sic arguitur: tunc volentes haberet voluntatem potestatem & omnimodam ergo utramque partem utraque ratione, hoc est, potest positive prosequi voluntatem & omittere & tam voluntas quam omissio est libera a voluntate. Sed ja voluntas est mota 1mo, mg & liberum solum respectu actus boni quae sola proponitur necessitaret voluntatem & volendum sacrum non magis quam voluntatem alterutra a voluntate, & illa voluntas est mota 1mo, mg & ritus voluntas est libera etiam ut libera omissio utraque opposita voluntati quae etiam omissio non diceretur esse a voluntate necessario cum requiratur etiam non boni potest auferre voluntatem ab omissione; omissio ergo tunc est voluntaria libere sive directe voluntaria directe per modum actus vel quasi actus a voluntate sive modo elicita sive voluntaria indirecte ut velit appellari non quidem eo modo indirecte quo modo dicitur aliquis effectus indirecte voluntus ac voluntarius in sua ex qua proprio dicitur secutus licet ab intendat quoniam eo modo dicitur voluntaria indirecte secundum hoc licet non intenda amplius tamen secutura ex actu, sagitta, sive inquam, omissio non dicenda voluntaria indirecte non quidem effectus in sua ex indirecte voluntaria per modum quasi actus ut distinguitur ac directe voluntaria per modum veri actus sive elicti sive imperati quasi ex actu positive aliqua voluntate producta v.g. voluntas ambulandi & ipsa ambulatio imperata, hoc a. formal ex Arist. 3 Ethic. cap. 5 qui solum requirit ad libertatem voluntatis ut ita potest utramque partem stradictionis actum & omissionem nec ulterius requirit aliquid actum positivum incompossibilem cum actu omisso & etiam firmat id ex varis locis Scripturae Sacrae ergo ubi sic ait: ouibus e. in rebus nra in potestate ~~sunt~~ est agere in quo non agere & in quibus non agere in ipso agere, quare si agere bonum & honestum & in nobis est actum & non agere, id est turpe in nobis collocatum, sed non agere malum, id est honestum, in nra potestate & agere id est turpe, in nobis situm, Luca 12 Mesenus qui cognovit voluntatem domini sui & non paravit & non fecit secundum voluntatem eius vapulabit multis Epist. Jacobi cap. 4 qui ergo scienti igitur bonum facere & non faciendi peccatum est illi.

Dicis: si deposita vellet insuendere cum sacrum aliquis actus non posset sequere sacrum.

Sed contra ja ut altera est tam voluntas sacri quam omissio libere potest exercere a voluntate & ex hoc capite non sit negari potestatis illi precepti, cum nullus aliquid ad id negandum nisi forte afferat actus quam auferrary defendunt ter ratione

Dicunt non posse

dicendum, non esse talem peccatum, quia omissio non est libera, quod si hoc dicat, iam affert
pro ratione, quod est in quaestione, imo illud ipsum id iam refutatum est, et ulterius ainhic im-
pugnat ita: Security Dei ad volitionem Sacri et ad alios actus sunt interse distinctae in-
dependentes, quia a Deo separari de quo ad et sustinendum, rumq; volitio Sacri pen-
det a prorsus Dei secretis ad quam terminatur, vere ab alio terminatis ad hos actus
et inde stu alio potest voluntas elicere volitionem Sacri, si a. eam elicueret libere eli-
cereat, et oxime, et etiam si omitteret libere omitteret, et huic est libertas stranetuvis
quae non debet refundi cum libertate stranietatis quam voluntas habet ad ponendum
stranos actus: q: amorem et odium circa idem objectum quare omissio in hac libertate
non licuit fraliter actum construunt incompatibilem cum actu omisso sed tolle imo
hoc quod stroeceu pro modo a voluntate potente etiam elicere actum omittere.
Confirmat: voluntas est complete libera in actu, imo per hoc quod potest elicere
actum et omittere, et praecindendo ab hoc quod potest habere actum in compatibile
cum actu omisso imo supponendo etiam quod non potest habere huiusmodi actum incom-
patibilem adhuc est complete libera ad actum quem potest elicere et ad omissionem.
tales actus qua nihil aliud requirit, ut sint potens in actu imo ad unum actum, si
ergo potest illum elicere libere potest elicere qua et etiam omittere, cum ille actus non sit
motus imo imo et etiam omissio ~~si sit erit~~ libera sicut ipse actus, nam id ideo actus est
liber quia potest omitti et similiter omissio est libera quia staret ut potest etiam esse actus
omissus. Remanet igitur ex ejectis ima pars sectionis probata.

~~Pro 2da~~ pars quod de facto talis potest huiusmodi omissio sufficit imo: Sequeretur ex opinione
adversantis quod nunc de facto omissio volitionis Sacri et idem est ac alia omissionis liberae
sicut et voluntaria et libera per denominationem extrinsecam ab actu interno voluntatis
imperantis ad quae necessario requirit quod actus exterior secundum quod voluntarius et
liber atque etiam mala per extrinsecam denominationem ab actu voluntatis a quo imple-
ratur. Omissio vita non est in se mala nec qua ex se Deo displicerent sed solum in actu consti-
tuo ut effectus in eo, ~~ier~~ Deo sequeretur quod illegali habuit peccatum omissionem si quae
omissio opera non est libere voluntaria non teneret id ipsum esse probabiliter aut saltem
probabilius quod esset se habuisse curam omissionem imo si dubitaret an fuisset quae
omissio non potest procerto se ~~eorum~~ accusare de hoc peccato quia hoc quod ~~tunc~~ tacito
non fuisse. Cautum cum praecedat curam omissionem non est voluntarium libere et ad
peccatum requirit quod sit libere et voluntarium, respondeo: certissime dicta quod illegalis
non est vere actus hus plenam advertentiam ad obligationem peccati et intentionem omittendi
actum peccatum esset hoc non refuten item quod non potest aliquando id refuteri pro peccato
certo peccaniosi: obligatum fuisset pura omissio, sequeretur etiam alia
absurda et ea dicendus infra patebit.

Pro 2do 2da pars sectionis probando a. in exemplo de volitione Sacri et ejus
omissione: volitio Sacri et alia actus incompatibilis quem requirunt a quaerary et
se sunt stranetuvis et ex hoc certe non est necessarium ut alter ex his sit prius in volun-
tate, rumq; se sint stranis quodmodum caloni et frigoris sic ut alter necessario debeat
esse in ipso

ee in obto quando ne alter, qd n se habent obtrahentorie, per se ab, n e. ong e negro altery

Dicis: n ptt voluntas repugnante debite obto ee otrosa.

Sed otra, mo, qa hoc etiam sine fundto e gratis asseritur, presertim cum in Illectu poet ee simplex hac omissio cognitionum quando Illectu neq ht assensum neq dissensum ex parte astrorum, ideo qari simul cum adventria ad obligandum precepti repugnare, aliud obstu n incompatibile cum auctione facri v. g: aliquis arteriq facri crescendo poet voluntas imperare Illectui assensum e incipere omittere e voluti omnem facri, n et voluntas otiosa haberet. e. actum quo imperaret assensum qui tractu n et incompatibilis cum volutione facri & sine obto voluntatis dari pura omissio.

Dices: quinimo alig actu voluntatis e incompatibilis cum volutione facri qa voluntas n ptt habere plures actu simul etiam circa diversa obta.

Primo neut Illectu et habere duas aut plures cognitiones simul, qd ab adversariis n negatur n etiam voluntas plures volutiones. Imo forsan, ht voluntas duas distinctas volutiones quando imperat Illectui ut intendat duo obta diversa, Ratio hoc ipsum e otra adversarios, nam frustra niterent n dari puram omissionem sed necessario qui sit causa e occasione volendi, potq. e. qui debuiset quem libet alium actum ee incompatibilem cum volutione facri, qa eo ipso qd afferunt hac exempla ee volutione tuendi de setes aperte ingerant aliquis volum huiusmodi actu n adeos ee incompatibilem cum volutione facri.

Ptio 3tio 2da pars relioris et quis velle audire facrum ex varis motivis honestis repentatis ex motivo v. g: religionis, charitatis, obsequentia, impetrandi auxilia ad superandas tentades de tuendo si solum fit actum quo vellet audire facrum ex motivo religionis habebit omissionem omnium aliorum actuum quos poet etiam habere ex alijs motivis & tunc saltem dabit pura omissio saltem si ita ab qd n repugnet tunc ee in voluntate simul duos huiusmodi actu inter se distinctos ex diversis motivis, Ptio 4to: ponamus duo obta repentari simultatis ut voluntas teneat ex precepto amore virtuosi tunc voluntas n necessitat ad amandum neq ab aliquo illorum neq ab utroq simul, qa utrumq apprehendit cum rationibus opportunis malitia ut rationes quae da ea ad retrahendam voluntatem ab amore cuiusvis illorum e utriusq simul in eo casu ut voluntas elicere unum solum actum amoris & unum ex illis obtis & erga alterum obtu habebit omissionem sine ullo alio actu moraliter qa poet hoc utraque si neuter amor et preceptorum ut tunc libera et omissio huius actu licet n sit culpabilis & etiam erit libera talis pura omissio si uterq amor sit preceptus & sequenter culpabilis, facturus e cognitio precepti e hnt extrinseca a voluntatem negativam necessitant ad habendum actum incompatibilem actui preceptio quando is omittit.

Dicitur hic n poe qa dari omissio sine actu qui sit caa pecq.

Sed otra qa hoc ignoro e in questione.

Dicis omnino inconveniens tunc esse necessaria.

Sed otra, qa repentari obtu indifferenter sub ratione boni e mali & ee ex quibus sequitur etiam qd poet

etiam ob id potest quare omittit volitio facit in quo casu redit difficultas cur sit necessaria
pura omissio libera cum sit ex cognitione indifferenti sub ratione boni et mali.

Pro 5to experimento cum in multis ut quando inquirimus rationes ad quas nobis quis
proponimus quas potest voluntas vel sequi vel refugit tunc s. dum ille ipsi proponit
varias ac contrarias rationes voluntas licet se mere negative respondendo ad eam actum
confirmat tamen experientia docet voluntatem aliquando remanet suspensa inter duo obiecta
quorum unum vellet prosequi licet sibi non aliter id se venire tanta difficultas
in ea prosecutione, hic a. nec efficax aut dissuasio alicuius id licet impossibilitate
aut cum actu absoluto efficaci et circa id omittendum id autem dissuasio seu inefficaciter aut cum actu absoluto efficaci circa actum oppositum id omittendum idoneam actum erit quasi confirmat ratio. alio vulgari experimento Petrus v.g. sed cum tunc audiendum sacrum Paulus proponit ut ipsum retrahat varias rationes in contrarium hortetur ad continendum tunc Petrus quem suppono nondum habuisse volitionem facit id non sentire per solam suspensionem volitionis facit id. in hoc casu Petrus licet omisit omnem volitionem, et ponitur id etiam licet omissionem volitionis aliquam in id habuerit omissionem volitionis dum audit hortatem semper peccaret id quidem peccaret non solum otiose aut remotione audiendo quatenus exponeret se periculo sentendi sed etiam de facto sentendo per volitionem facit id. ita falsum, et id manifesto exemplo Joannis Danielis cap: 3 ingemuit Susanna dixit angustia et mihi undique si s. hoc egero mors mihi est si a. non egero non effugiam manus vestras, sed melius est mihi absque opere incidere in manus vestras quam peccare in conspectu Dei, et exclamavit voce magna Susanna etc.

Pro 6to ex variis quaestionibus quae agitantur a Theologis utrum voluntas potest interdum se habere negative nec positive sentiendo motibus appetitus sensitivi nec positive consentiendo absque culpa gravi in qua quidem quaestione videtur bono suppono de libertate huiusmodi omissionem sensus et quarti utrum hac omissio sit sine gravi culpa, item utrum dubius in fide sit haereticus in quaestione varia adhibet discrimen inter actum positivum ut quando intellectus affirmat res fuisse id certos sed dubius et inter actum mere negativum ut cum intellectus nullam actum id nec assentiendo nec dissentiendo tunc ergo in actu mere negativo voluntas nec vult intellectum assentiri aut dissentiri negativum actum id impossibilem cum assensu et volitione assentiendi etc. et omissio volitionis assentiendi v.g. et pura et libera cum potest ut suppono habeat respectu volitio assensus si a. sit peccatum tunc id omnia assensum erit etiam ex omissione culpabilis, advertentia s. recepti ut supra etiamsi dicamus nihil aliud facit quam solaliter proponere ipsum recepturum seu obligationem ipsi recepti id ex necessitate id actum recipiendi nec dici id id tunc voluntas velit illa omissionem actu positivum id tunc ad suppositione intellectus id admittit ad eam omissionem ex eadem cogitat de rebus assentiendi et dissentiendi et illa omissio id id ex voluntate directe nihil ex voluntem quin ex cognitione. Pro 7: respondet solaliter difficultati tamen id facit tunc voluntas habebit necessario omnipotentem voluntas facit id id id voluntatis ratione aliqua boni proponit id ne respectet ratione aliqua boni

ratione aliqua boni in genere honesti vel in genere delectabilis, vel quia aliqui commodum ex auditione sacri resultans, tunc ergo si adversarius ponat quod illa eadem omissio sine novo actu positivo voluntatis generare potest ita ut libere generet licet sine culpa morali adhuc quia etiam post eadem generare libere et culpabiliter facta rebus nova representatione in genere honesti, id est representata bonitate in satisfactione recepta et sic quia eadem ratione cur illa omissio sit libera postea si fuit libera ante notitiam legis, et regula dictum est.

Pth obiabis: erroneus nunc ratio boni et mali in sacro audiendo rerum proponat etiam nolle tale boni et mali omissio notitionis audiendi et omissio cujuscumque alterius actus incompatibilis cum sacro et voluntate sacri tunc voluntas si libere omittere notitionem audiendi et quemcumque alium actum incompatibilem cum sacro, omittat igit et quare vel omittit pure? et habeo intentum vel omittit hinc aliquem alium actum positivum qui sit ea inferens talem seu tales omissiones, et si dicat hoc idem ad hoc sequitur et si pura omissionem, sth: licet hac omissio notitionis et eum alterum actum incompatibilem cum sacro si sit pura omissio ita procedat ex vi alterius actus positivi sit omissio voluntatis audiendi sacrum est pura omissio, et hac omissio notitionis si sequeretur ex actu positivo incompatibili cum eadem pura voluntate, nam et supponimus ea omissio notitionis et est alterius actus simplex incompatibilis cum voluntate omissio illa voluntatis si sequitur ex vi illius actus positivi quem dicimus necessario inferre omissionem notitiae et aliorum eum actum incompatibilem cum voluntate sacri, id est quia notitia seu alii illi actus sic incompatibiles et inferient omissionem voluntatis sacri et actus causa omissionem notitiae et alterum illorum actuum potest venat voluntatem iteram sacri et ista omissio voluntatis si causa. Ista omissio voluntatis est a voluntate libere sine alio actu positivo quam causa et incompatibili cum voluntate omissa

Pth nono representata auditione sacri et bona et etiam et mala ratio incommodi ad difficultatem et simul etiam representata ratio mali et boni in studio voluntas si velle studium omittere quem alium actum intra auditionem sacri et si omittit voluntatem audiendi et notitiam audiendi etiam adhuc pura omissio, probo: licet omissio voluntatis sequitur ex voluntate studii id est omissio notitiae si sequitur ea eadem voluntate studii tanquam ex actu incompatibili quia notitia sacri omissa si sit incompatibilitatem cum ista voluntate studii, id est, et voluntas velle studium et simul nolle audire sacrum et voluntas studii et notitia sacri si sit actus incompatibiles et omissio illius notitiae est pura omissio

Pth 10 quando voluntas omittit libere et culpabiliter voluntatem sacri et necessarium saltem ex qui ne ut interveniat aliqua omissio pura libera &c., Pth. bis: illecta cognoscit obligatorem legis et representat voluntati vadem boni et mali in audiendo sacro et fuga malitiae et bonitate studii voluntas sit voluntatem studii intenta in et ita quam sit habere intentam ut tria et sit omissionem, 3ly quia libera alia actu incompatibili cum illo 3tio quam, Conc. pth: hoc ipso quia voluntas et libera in omne adversa

partem tradu=

partem actionis et etiam libera ad actum, vt ex 3 Ethic. lib. 3 patet, et in tertia
voluntas libera in quantum est facere et non facere et quando voluntas libera ad volitionem
et etiam libera ad omissionem illius volitionis et quando libera ad intentionem v. g. ut tria
et etiam libera ad omissionem illius 3tij gradus. Nonnulli ergo ait in concordia volun-
tas est libera habere volitionem vt tria et etiam libere omittere illius 3tij gradus.
Nonnulli ergo ait tunc vellet audire sacrum diuerat actum bonum alij etiam mentorium
si ut in gradu et si diuerat volitionem sacri intensam vt duo minor esset bonitas et meritum
si vt tria bonitas etiam esset maior et maius meritum. Et si volitio prorsus intensionis et mi-
noris aut maioris bonitatis ac mentis sequitur, id est libera etiam secundum intentionem
ex quo oritur sequitur omissio minoris aut maioris intensionis ut libera quomodo ec.
Et ec volitio libera secundum tantam vel tanta intensionem quin sit etiam libera
secundum omnem tantam vel tanta intensionis, cum hoc ipsum quod voluntas ut potens habere
tantam intensionem alij libere debet etiam ec potens omittere eam intensionem
eloquia haberet illam necessario, similiter erit in casu nro si voluntas habet volitio-
nem vnius gradus intensam vt duo habet actum malum ac dementorium si vero haberet
volitionem gradus vt tria haberet actum perorem ac magis dementorium et illa volitio
vt tria est libera, ex quo sequitur quod tunc quando non est volitio tertij gradus intensa vt tria sed
solum vt duo omissio 3tij gradus libera sit et per consequens dat hac pura omissio.
Confirmat: quia nullus alij actus dat qui sit incompatibilis cum gradu illo tertio ratione
omissionis et omissio 3tij gradus est pura. Ergo ex suppositione quod tenent solum volitio tertij
gradus et non intentio ac vt duo non sunt incompatibiles cum 3tio gradu intentionis post
actum et sic simul stant duo gradus cum 3tio gradu calori.

Quod doctissimus quidam Recentiores ita: quando quis habet volitionem intensam
vt duo potens habere intensam vt tria tunc vel adverbit se habere volitionem vt
duo et tria vel non adverbit se habere volitionem vt tria, si idem tunc est libera
omissio illius 3tij gradus sine ea necessaria; si primum tunc volitionem vt duo tendit ad aliquid
quo eligit talis intentio qui alius est ideo remittit per cognitionem rei futuram non acquirit
vel post se nullam relinquit sui memoriam.

Hac responsio est illegi duplicitur, primo ita vt accipiat in significatione propria
nomen intensionis quatenus ec: eadem volitio est ec intensa vt duo et sicut intentio per
additionem 3tij gradus ita tertiam intentionem accipiat improprie et ac voli-
tio intensa vt duo et volitio intensa vt tria erunt duae distinctae volitiones illa
imperfectior hac perfectior et hac 2da perfectior aduenente recedet illa prior imperfec-
tior, dicemus prius de primo modo intentionis postea de 2do licet aliqua ita primum
modum faciant etiam ita 2dum; contra ergo primum dicunt primum primo ge
dicit ec ita experientiam quando ec. habeno voluntatem secundum aliquam inten-
sionem determinatam libere ac meritorie expressi me nihil cogitando de ipsa intensione
quam possum habere maiorem et maiorem imo etiamsi expresse velleno ignoscere quam
nec intensionem ultra habere quomodo possumus posset velle habere tantam vel tan-
tam et maiorem sta vt potius habeamus illam tantam intensionem quam eligimus,

2do sicut ad hoc

ad hoc ut voluntas intensa ut duo aut libera non requirit ut ea cognoscat per actu reflexum neq secundum suam substantiam neq secundum intentionem quam habetur
et post libere producere intentio ut tria non requirit ut ea voluntas ut tria cognoscat sed
satis si cognoscat obiu voluntatis cognitione non differenti. Similiter omnis voluntatis
intentio ut tria sunt libera sine cognitione huiusmodi reflexa. Et firmat quod per
voluntatem nunq aut magis intensam diuis minuit aut magis boni vel mali meretur vel
demeretur et per ea tamen de tali aut tali intentione nihil cogitetur. Secundo
per illam aduertentiam illecta cognoscit voluntas potest habere voluntatem ut duo aut ut tria
Et ita sola voluntas haberet se antecedentem illam aduertentiam et sic voluntas
est potens elicere voluntatem ut duo et ut tria independenter ab illa aduertentia, nam
quare: voluntas sic antecedens et independenter se habens ad illam aduertentiam vel ut
habere voluntatem ut duo et ut tria in hoc casu ut potest pro sua libertate habere ut duo
vel ut tria hoc et si hoc non sequitur. Et voluntas intensa ut duo vel ut tria est libera a neg
ea aduertentia et actu reflexo electiuo ut per se patet et per sequens etiam omisso vel si
voluntas ut sic antecedens et independenter ab ea aduertentia habere volitionem necessariam
ut duo et etiam ut tria et si hoc dicat sequuntur duo stradictoria simul verificari
quia. Et voluntas potest habere intentionem ut tria et non potest habere. Et necessario habet
omissionem illius gradus intentionis. Et sic obiectio si non aduertit illecta voluntate
potest habere intentionem ut tria omisso gradu iuxta rationem huius Scotistae
et necessaria cum nunq. Et ad. Et voluntas antecedens ad aduertentiam et habere neces-
sario voluntatem cum ea intentione ut tria. Et si non est aduertentia huiusmodi habe-
bit voluntas necessario intentionem ut tria. Et si ponitur aduertentia voluntas est
necessario omissionem intentionis ut tria sequitur duo stradictoria simul.
Deinde sic arguitur et probatur quod si dicat hoc dicendum sic: voluntatem antecedentem et independen-
ter ad habere voluntatem ut tria et probatur sic arguendo quod voluntas ut tria neq potest
fieri libera per sequentem huiusmodi aduertiam neq per actum reflexum sequentem;
per illam supervenientem aduertiam et proponit nova ratio per quam retrahit
voluntas ab ea volitione necessaria intensa ut tria ea solum cognoscit. Et voluntas
est potens elicere necessario voluntatem ut tria, quia per actum electiuum ad electum
eligere et Et proportum fuit per illam aduertiam illecta vel eligere intensio
ut tria vel ut duo; si primum. Et frustra eligere illa intensio ut tria quia necessaria ad
et sequitur et per ea tamen si ea relinquitur electiuum duo faceret ut voluntas quia fuit
prius potens elicere necessario intentionem illam ut tria potest post electionem
eligere libere voluntatem cum ea intentione ut tria. potest quantaqcumq tali alio
obiu sub sola ratione boni et voluntas illud necessario debet amare quantumcumq illecta
aduertat. Et voluntas tunc est potens elicere necessario illum amorem et quantum cui vo-
luntas per actum eligat talem amorem non solum frustra eligit amorem huius-
modi necessarium sed etiam non efficiet ut post aduertiam et post electionem ipsam vo-
luntas potest elicere amorem illum habere cum adhuc non resistente aliqua ratione mali vel
alicui alio obiu potens retinere voluntatem ab illo amore, nisi ordinetur ad unum
Et sic: post

quod sic: post advertiam illam omnis aliqua intentio et duo quae fuit cognita et potens procedere necessario a voluntate etiam cum intentione et tria sequitur quod talis electio est et poterit esse quoad necessario etiam futura intentio et tria vel saltem dicit finitra quod est de eo quod necessarium est et necessarium cognoscit et iterum ipsamet voluntas intentio et duo et potest libera in eo quod cognoscit et aliqua post advertentiam non sequitur etiam si cognoscit illam intentio et duo et necessario procedens a voluntate sequitur in quod omnino 3ty gradus generis remanet necessaria etiamsi post advertiam electionem quae antea necessaria erat et illa a. docet necessaria sequuntur ex vi ipsius intentionis et duo si dicat hoc solum esse necessario sequi ex vi voluntatis, ratio est, quia advertitia electio intentionis et duo necessaria non sufficiunt in omissionem intentionis et duo tria quae supponuntur sequi ex parte voluntatis necessario huius integrum ipsum et duo solum et per sequens licet libera non, electio est in se ac forsitan libera non dico quod libera omissio intentionis et tria, non adhuc et ea omissio potest esse libera per denominationem extrinsecam a libertate illius electionis deberet poni posita electione, et non poni in posita electione sicut aliquo extremo liber per libertatem actus interni quae actus interno libere posito ponitur etiam externus eo interno libera non parte etiam non ponitur externus non sic a. et omnino illa intentionis et tria quae non omnino ex vi electionis intentionis et duo et supponit quae adhuc pecuniam habet non est illa electio.

Dicis: per illam advertiam resentias etiam aliquae rationes mali seu difficultatis quae potest deterrere volitionem intentionis et tria.

Respondeo hoc esse tria supponitur, supponitur 2. etiam resentiam volitione cum sua intentione et tria deinde iterum quare ante illam advertiam et etiam electionem poterat voluntas choare volitionem et tria libere an solum necessario? si libere? ante advertiam dictum electionem poterat etiam esse omissio libera 3typlicis gradus intentionis, si necessario tria quia supposita cognitione insistenti circa alterum illius volitionis et tria ita et etiam resentiat ex parte obstantia aliqua mali et suppositum est voluntas eligere volitionem cum intentione et tria ita et potest etiam illam omittere et habere volitionem imperfectionem et duo, dicendum tria quia falsum est quod ipse dicit quod ante advertiam omissio est necessaria.

Dicis: respondeo etiam in exemplo posito cognitio repugnans bonitatis in tertio est se ad eo tenuis et non sufficit ad volitionem intentionis et tria operis unus voluntas habebit necessario omissionem 3typlicis gradus et sic omissio non est libera a voluntate item est se cognitio quae sufficiat ad intentionem et tria et ne ergo si resentiat aliquid potens retardare voluntatem ad intentionem et tria voluntas habebit intentionem et tria si a. resentiet simul aliquid potens retardare omissio 3typlicis est quidem libera quod bene etiam adhuc aliquis quod ex ratione motivum voluntas prohibebit intentionem et tria quidem adhuc aliquando ipsi potent.

Ad 2tum dico quia aliquam partem hic de qua hactenus dictum est, ratio quidem est de eo quod dicit cognitionem sic: sed se ad eo tenuis et non sufficiat et non sufficiat ad volitionem intentionem et tria loquor ergo quando cognitio sufficit ad intentionem et tria et sic ait fortasse:

tunc vel necessario

tunc vel necessario sequitur volitio et tria vel libertas vt possit velitio et aio et vt
tria, si non sit tota libertas malitia et demeritum oriretur ex repugnantia ad talem
repugnantiam necessario sequeretur interire vt tria et bonitas et meritum malitia et demeri
tum non maneant solum in actu libero operantis secundum cognitio ex se non est actus liber
neq; sit dici sed ista cognitio est libera ex alio actu voluntatis a quo impellitur, qa intellectus
extra exponam sed etiam sit eandem difficultatem se quomodo sit intentio igitur actus im
perantis et omissio intentionis maioris, neq etiam sit dici qd volitio studiosa repugnantia
tunc insequente vt tria sit libera quod est subtilius, hoc est, post sequi et non sequi posito tu
qd producat a voluntate ipsa totis volitio quam omissio necessario sit intensa vt tria
hoc in quam dici non sit qa ei libere dicit quod est subtilius sed etiam libere de quo ad aliquam
intentionem, quomodo e. illigit qd libere possit poni volitio quam sit aliquam inten
tionem, sed de etiamsi hoc dicitur sequitur qd libertas illig intentionis vt tria malitia
et demeritum solum consistat in cognitione tali modo repugnante. ~~et tunc sect~~ vt ~~sequitur~~
~~etiam difficultas~~ ~~tam~~ vel certe sequitur qd solum consistat in alio actu voluntatis impe
rante cognitione non tali modo repugnante et tunc redit eadem difficultas nam hic
actus imperans aliquam sit intentionem v.g. vt tria et quero an illam sit necessario
vel libere si necessario et actus ut in infinitum, si libere et multo melius dum poterat
dici de prima volitione studiosa intensa vt tria, si ergo hoc solum dicat qd volitio studiosa libere
sit intensa vt tria et immediate per se ac solum sicut potuerunt dicere etiam libere et eo sequitur qd
si supponat et eadem intentio et omissio stygrancis intentionem vanas et ac per se libera
esse alio actu reflexo et incomprehensibili, patet intentio vt duo et per se libera sicut et similiter
potest esse per se libera in bonitio vt tria esse alio actu et tunc etiam sine alio actu omissio
stygrancis et per se libera qa quando et libera una pars introductionis et etiam altera et firmat
ex eo qd experientia probari sit in exemplo scilicet, si e. solum repugnantia ratione boni et mali in audi
tione sacri et stere ratione boni et mali in stercore nihil aliud tunc voluntas si habere libe
ram volitionem studiosam etiam secundum aliquam intentionem cum non potest de volitione una intentio
ne aliqua imo et maior ratione cuius sit libera intentio vt duo quam vt tria et libere sit ha
bere voluntas intentionem vt duo et vt tria supposita perfecta repugnantia ex particulis
et firmat adhuc magis qa pro maiori maiori intentione illig volitionis et maior ma
litia et etiam omissio maioris et maioris intentionis si esset libera per se et sine alio actu
cum intentione maiori omissa, supponunt et repugnantia aliud et aliud quam ratione boni
et mali in auditione sacri et studio non repugnantia volitionem quam studiosae intentionis
igitur et si de volitio intentio vt duo per actum incomprehensibilem cum intentione vt tria omis
sa y stio vt tria et, qa in eo casu in quo etiam repugnantia ratione boni et mali in auditione sacri et
studio et stercore nihil aliud et quem certe casum non repugnare patet experientia quia aliquando
aliquis prudentia aliquis abstractus cogitari et etiam ex eo qd hac de obiectio inter se venia quia
et hoc necessariam respondetur ita vt duo repugnantia debeat etiam repugnantia tria; tria igitur
et ex eo casu qui omittit se enim qa volit studiose si interrogetur cur hat talem volitionem
omittendo intentionem maiorem talem aliquando et potent proinde affirmare illa motiva
tria et ~~qto~~ ~~illa~~ actus ~~[illegible]~~ quia probatur in volitione studiosa intentio vt tria adhuc et omissio

stygrancis

3ty Illg gradg vt liberat et etiam ipso aliquam congruam intentionem & eam libere et
ita vt potest habere maiorem, nam cum sit pls malitia ac demerituin voluntate studij
intentionis id in potest in esse ac fortiter ex eo quod esset voluntate studij intentione cum seq=
uenti talis voluntas sic intensa necessario sequi ex alio actu imperante tenuissimo dis=
cendum remanet illud pls malitia ac demeriti fortiter ac in ipso actu tenuissimo re=
flexo imperante & ita liber secundum eandem illam intentionem quam habet de secundum
omissionem maioris quam potest habere aliquin procederet in infinitum ita vt per nouum
actum deberet prohiberi maior intensio licet eo quod dicit alig prohibens et multo ma=
gis tenuis quam illo prior qui prohibuit in intentione studij intensione vt tria ex hoc a.
sequeretur in idem processus infinitus in huiusmodi actibus imperantibus et etiam vel nulla
intensio in actibus vel saltem talis quae vt pecari possit vel neq est a voluntate aut voluntate in obtra.
cedendum erit ad illo actu tenuis qui prohiberet in voluntate sicut intensio vt tria que
est liber ejusdem intentionem illam eandem quam habet ejusdem omissionem eiusdem si eam non
haberet & in similiter quod maiorem intentionem quam potest habere de quodam omissione
huiusmodi maioris intensionis quam non habet sed potest habere & hoc quem multo nouum dici
potest de qua voluntate studij & omissio in eo cum ent libera sine actu reflexo de ij neq
obstat voluntas sua affectionis quem actum ponunt hoc logi imperantem essentiam fidei
in dato di assensu fidei debeat quia e proprio alig intentio a pio voluntatis affectu imperari
non tamen fit vt etiam debeat imperari actu voluntatis cum sua determinata intensione
& omissione maioris intentionis quia non eadem ratio quia e in essentia fidei qui est qua=
ndam actus affectus ac effectus est liber fortiter per eundem ordinem extrinsecum ab actu
libero voluntatis cuius imperio electi exercet.

Dices: in illa solutione studij dari aliquis terminus indivisibilis extrinsecus affi=
tuens voluntatem determinate intentam, et ideo de quem terminum necessario sequi
omnis 3ty gradus de 3ty gradus e incomportabilis cum eo indivisibili termino et ideo quia
terminus loco tertij termini qui est simul terminatus intentionis et ideo e equalitas
intentionis et tria sic illa voluntas fuerit intentior quam et ideo.

Contra primo vel non dicit talis terminus iuxta opinionem etiam, et vidal. id ego
verus quia id dicen determinatus e equalitas se frustra multiplicent entia de obtra
& probabile & ita tam ipsa opinio vel de probabile e, ita ideo, id qui tenet opinionem
ideo non potest pure omittere et se tueari, equidem has angustias vt etiam assere debeant
huiusmodi indivisibilia quae solum sunt terminativa & non sunt apta equalare religuos
gradus aliquantes si saltem minor intensio id fortasse adversari non videntur saltem ceteris 3tio
obtra de ~~tertia opinionem quia vel habeng aliquem actum~~ talis terminus et
terminus voluntatis & voluntas ipsa voluntas. a. e quia est motiuum non a terminus voluntas
nis & ethac omnis 3ty gradus est voluntaria alig libera sine alio actu libere motiuum de
potest dicere prorsus cur voluntas illa non est intensio vt tria cum sit potuisset de & se motiu
uum reparent adversari, et obtra si dicat hoc id dicunt terminus solum terminati=
ui et termini qui necessario contraret intrinsecum sequentem sequeretur id gradus intens
tionis qui sequens potest terminum equalatum necessario sequent ex ente certi

productione illg

productione illo termini copulativi. Non est libertas ac facultas sec in ipso tempore
copulante vt effectu ex eo. Quia non est melior actus vt tria quam actus vt duo vel ea tem
non est melior nec magis meritorius cum solo termino copulativo quam ille esset cum
cuiusdam alia intentione, quia necessario deberet sequi ex vi termini copulativi
Similiter dicendum de malitia ac demento potest actus intentus vt tria non pertinere
ad novam libertatem per excessum illum intentionis quem haberet necessario sequen
tem ad terminum copulativum. Adde quod non potest assignari quanta pars per intentio
sequere necessario ad positionem termini copulantis et inseparabiles non etiam a
res quanta fuisset bonitas quantum meritum illi actus vt tria. Adde etiam quod non potest assig
nari ratio sufficiens cur voluntas produceret potius terminum totum terminativum quam
copulativum aut extra nisi quia dicat quod ex mera sua libertate id faciat et in hoc dicat
sequi id debere per actum reflexum et cognitam voluntatem tantam vel tanta intentione
hunc vel illum terminum. Nam hoc ipso talis intentio non procedit a voluntate ex mera sua
libertate id ex vi alterius actus imperantis circa illum prior actus cum suo termino non extiterit et so
liter liber bonus ac meritorius sed est talis ratio alterius actus imperantis de quo actu imperante re
diret eadem difficultas cur sic: talem intentionem ac talem terminum non alium haberet
si aliter diceretur quod voluntas idcoque id producit talem intentionem cum tali termino solum
terminativo ex vi voluntatis istius gradum intentionis extra quod idem aliquando exercuit
terminum copulantem quia producitur alterius istum gradum profecto hoc ratio inerdae
amonat quomodo et voluntati innotescere quid ipsa est factura ex vi futura circa istum
illum gradum intentionis.

Quia: ex mera libertate voluntatis sequitur modo terminus alium terminat hunc modo
copulat hunc et ideo illi actus cum varietate intentionis ad terminum et per se liber bonus ac meritorius sed
omittit quoniam intentionis v.g. vt tria ad hoc vt libere sequatur debet sequi ex vi alterius actus in
compatibilis quod sit voluntas v.g. intentionis vt duo cum suo termino solum terminante.

Contra quod intentio vt duo non est libere a voluntate per se immediate, sed ex vi electionis
et quando non est ibi actus incompatibilis et omnino requisitus necessario sequitur quod actus vt duo cum
suo termino solum terminativo sit liber quia similiter dicitur liber actus istius gradus et cum termino
copulativo ex mera libertate voluntatis fuisset productus nisi actus reflexus et imperatus
quando producitur libere actus vt duo tunc alius actus reflexus potuisset etiam libere produci
actus vt tria quia tunc libertas fuit omnino istius gradus.

Dicendum: tota omittitur in eo casu intentio vt tria, id est tota voluntas vt tria vt habet
aliam voluntatem vt duo, id est alia efficitur quia ista pars quam imperat non est magis libere
habet voluntatem vt duo vt pars totius habent libere voluntatem vt tria quia omittit sed illa omis
sio non est libera sed necessaria et ita libera si per aliam actum contrarium haberetur gratiam
ipsa desiderat vel voluntas quia vt duo aut aliquid aliud incompatibile cum voluntate
illa vt tria quia omittit.

Sed contra tamen ex dictis quae hic etiam applicari possunt, tamquam stare quia ratione
omnis libere in multis sequitur id voluntatem completa libertatem in actu integrantibus et
id ratione quod voluntas nisi completa libera in actu imo ad aliquam voluntatem quam eo quod

Illigat com=

Illegat complete libera in actu primo ab omissione volitionis.

Dices: voluntas est libera complete in actu primo ad volitionem v.g. tria quatenus est complete potens eliciere eamipsam volitionem ut tria et aliam volitionem qua velit omittere vel qua velit aliud obiectum incompossibile cum volitione illa ut tria.

Contra ex dictis, prescindendo ex ab eo quod voluntas possit elicere illam aliam actum elec= tivum incompossibilem quando v.g. non representaret nec volitio nec intentio nec omissio eli= genda nec aliud obiectum incompossibile imo si solum haberet sciens ad volitionem illam ut tria et non ad alios actus adhuc illigeret voluntas complete libera in actu primo ad talem volitionem et ipsa tunc posset etiam habere omissionem et tunc posset habere eam omissionem libere quia eam ipsa posset habere ut etiam posset habere volitionem omissam; adde ultra responsionem allatam quod frustra negaret eandem volitionem posse recipere maiorem et maiorem intensionem sic= ut possunt cari et alia similes qualitates, denique ultra actum huiusmodi electivum adhiberi posset argumentum theologicum desumptum ex verbis Concilii Trid. sect: ~~vj~~ etc. et haec satis pro nostra opinione de quarum Authores legi possunt.

Obijcies primo: si aliquando dari posset pura omissio culpabilis sequeretur quod alicui peccato actuali non responderet poena sensus, nam haec respondet peccato quatenus est conversio ad creaturam huiusmodi autem nemo fit ratione actus ~~in pura omissione licet~~

Respondeo in pura omissione licet non sit necessario conversio tamen implicita et virtualis est sic qui cessat omittendo interpretative ac virtualiter vult se ipsum vel aliud obiectum infra Deum, quare posset me= rito puniri poena sensus cum haec poena ut dictum est non respondeat peccato secundum suam posi= tivam rationem ac entitatem per quam respiceret obiectum sed secundum propriam malitiam moralem quam pura omissio habet ab obiecto et circumstantijs.

Obijcies 2do: si daretur pura omissio voluntaria ac libera ergo posset bona laudabilis ac meri= toria quando esset omissio actus mali, sicut posset esse mala vituperabilis et demeritoria quando esset omissio actus boni ac precepti, item posset dari omissio voluntaria ac libera quae nec esset bona nec mala sed indifferens, ut omissio actus indifferentis.

Respondet Delas fuse ad hanc obiectionem tract: 3 disp: 5 sect: 3 num: 24 et deinceps, quae= rens in parte utrum sic pura omissio ~~pura~~ et libera posset esse bona et S. Thomas dicit esse discrimen inter omissionem boni debiti et omissionem mali illam esse demeritoriam hanc non esse meritoriam, quia bonum ex integra causa, itaque pura omissio libera mali non erit bona laudabilis ac meritoria hoc autem probatur primo quia ad hoc ut sit meritoria deberet referri vel ex se ipsa tendere in ulti= mum finem, talis autem huiusmodi non est ut negavi sed in actu positivo ergo omissio ex se non est meri= toria neque etiam bona ac laudabilis propria ac vera laude, 2do quia omissio mali quando de illo non cogitat intellectus non est meritoria nec bona nec laudabilis ergo nec quando postea intellectus cogitat ipsa cogitatio non mereretur. Respondent aliqui omissionem mali quam habet hoc ratione representato obiecto non sub sola ratione mali sed etiam sub ratione boni utilis vel delectabilis esse libera bona ac merito= ria ~~pro~~ sicut carentia mali naturalis v.g. doloris est bona naturaliter, ita erit bona moraliter carentia mali ~~boni~~ moralis, item talis carentia ~~esse~~ honesta ratione nec inficitur mala aliqua circumstantia ergo est bona ex integra causa, quia nullam malam circumstantiam habet, tertio omissio actus qui prohibetur est quaedam virtualis volitio obediendi sicut omissio actus qui precipitur est virtualis volitio transgrediendi ergo praeterea omissio talis implet preceptum.

implet preceptum & denique quod Deus omissionem alicuius precepti è remuneratur omissionem mali,
pura omissio sit ex se bona laudabilis & ~~[illegible]~~ vel saltem habet ongenale mentoria ut quem que
beatitudinem naturalis & boni ~~naturalis~~ temporalis n tn gloria qa ad mentum gloria requiri, ne assumo in
finem regnalem, Salas tn putat probabile puram omissionem mali n esse moraliter bonam
sequenter nec laudabilis ac mentoria boni temporalis aut beatitudinis naturalis, ratio, qa et
alicuius sit moraliter bonum n oratis si fiat in odio boni n esse nisi tantum bono motivo
imo ardor et zelus bonum quasi aliqua bonitate debet esse ex peccati motivo ac proprio
alterius virtutis ita etiam et omnino sit moraliter bona debet esse ex motivo bono & per
actum positivum quod motivum, ad finem vero 3 Ethic. cap: 4 Dicit n agere malum ex
motivo honesto esse honestum, ad caput, Dicit in hoc voluntario, dicit nihil alicuius esse laudabile
virtuosum, ictaart tandem Salas puram omissionem mali moraliter neq esse bonam nec mala
sed indifferentem & sic esse extra totum genus moris qa aequate dividit in bonum & malum
nunq ait omissione alicuius indifferentis esse etiam indifferentem n malum qa n è omissio alicuius
recepti, n bona qa n è omissio alicuius mali nec fit ex bono motivo & licet n possit dari inquit Sa-
las cum tn opponitur ego existimo probabile imo verum alicuius indifferens in individuo n
propterea sequitur n posse dari omissionem in individuo indifferentem qa licet ut preceptum de
referendo actum in bonum finem n tn è de referenda omissione, addit de neq omissionem
alicuius qui è sub zelo n esse bonam qa cum omissio mali in sit bona a fortiori omissio alicuius qui
è sub zelo n erit bona gratia omissio neq erit mala cuncta Salas è sequentibus mani-
festum, qd si illi objecas qd voluntas in re libera omissione è ea moralis & debet esse ea ut
vero effectui moralitate & bonitate vel malitiam moralem Dicit voluntate n semper agere
moraliter in re libera omissione, qa agere moraliter è agere cum ratione rationem
ratione.

Objices 3tio: n deveri pura omissio libera sequitur qd quando quis sit voluntate
certum ac directam omittendi peccandi peccati qa solum omittendo ~~[illegible]~~ est per se mala
& etiam est per se mala ipsa omissio.

Omissio è voluntaria omissionis reputatur hic omnem idem peccatum qa quando omissio
fit ex actu imperantem addit privatui rationem libertatis, sed malitiam sicut idem etiam
reputatur actus violentus & extorsus qa hic illi n addit rationem libertatis & per neqeris nec bonitatem
nec malitiam sicut etiam reputatur pro eodem effectu voluntas agendi Deum & ipse amor qa amor
ille n negadent voluntari amantis ~~[illegible]~~ libertatem, verum qa voluntas omissionis è magis vo-
luntaria quam ipsa pura omissio ideo è gravior culpa sed nihilominus oneraque excusat deo
n è declarandum necessario in responsione. ratio ergo è id quod jamdiu n habuisse liberam omissionem
alicuius precepti.

Objices 4to voluntas potens facere actum preceptum & omittere in negat, et sic sem-
per redeo ad actus è omissione n è peccans & per subtra qando hic puram omissionem & illam
etiam hic in illo genere & puram omissio n è voluntaria ac libera.

Ren illo unum negavit voluntas in hoc actu positivo et abstrahens n et excludens actu
aut omissionem in quo hic stare nec hic actum nec omissionem in ad vero recta hic omis-
sionem r:g: ad finem respectum neq illegit habere rectitudinem aut irrectitudinem
nec carentiam.

nec carentiam huiusmodi differentiarum, neq; pro omnis requiri quidammodo ad
datam illam denominis e voluntaria e dici et voluntaria moraliter, qa unita existimatur
omnem prudentem certitudinem pro omissione eius actus faciendum quis habet, quam voluit
pro ponitur facendi.

Dices: voluntas in illo genere vt sic n ht actum E ht omissionem seu negatio actus.
R hic modus arguendi a proportione ab negatiua ad affirmatiuam n valet quando ne
ceo copula transferri ad predicatum n, nequam pertinet ht n ponat stantia rei vel si fiat
alegio reduplicatio vt c in hoc casu pro exemplo, n e. bene volendi: intuitus n ht frigus E
ht negationem frigoris, redderet a. si poneret stantia rei v. g. intuitus qui e n ht frigus E
ht negationem frigoris, similiter n bene volendi ratione reduplicatio hoc vt hoc valeret n e
conq; vt hoc valetur n e conq; item hic aer mutatus in contrario non ante illuminatus
n ht lumen E ht negatio luminis ec sic dici valeret quidem modus arguendi, posita obstra
ctio in casu posito e rebitata illa reduplicatio ex particulari illam in genere si ni di
cere vta voluntas n ht actum positiuum E voluntas illa qua n ht negationem actus positiui
item voluntas n reduplicatio datum denominis n e diuersus actum E voluntas quae e omittens actum.
actum Obiices 5to: ec voluntarium e liberum, et differentia trahuntur ens E quantitas
sentia E omnis quae e ens n pt ec voluntaria esse libera
R voluntarium ac liberum pertinent ec differentias trahuntur Ens n. e. ec volun
tarium ac liberum ab ente omnino pt ec voluntaria ac libera esse entia n et ens.
Objices 6to: quando e omnis, et nec omittere actus ante tale et e necessaria potest esse
facta et sita proportione ob id libera E facta de mutatio de posse in voluntate per actum ad
esse n e tota per omissionem quae erat etiam antea E per actum idem positiuum de nouo
esset. R factum ec mutatio n in voluntate sed in ipso operante ratione nouae propo
sitionis ob id infert a nouam libertatem voluntatis in actu ad ec nouam denominatio
extrinsecam qua omnis denominat libera.
Obiices 7mo: visa sola ratione boni voluntas necessitatur ad prosequendum visa sola ratione mali
necessitatur fugam E illa stringunt necessitat vel ad actum prosequendi vel ad actum fugae
R quemquid ut de actu actum voluntas humana visa sola ratione mali necessi
tat ad fugam, pt e quis dicere voluntatem necessitari quidem a sola ratione boni n e. a sola ratione
mali, se voluntas mario ordinata ut ad bonum ita sequentium et dari ad fugam mali, sed
tristitia tres negationes pt e. voluntas visa stringi ratione supponere amorem et odium qa ex eo ob
ht etiam proportionem rationem mali pt n ante recti rationem boni e extra stringi, neutra ratio necessi
tat tante proportione rationis oppositae, imo si supponamus visa stringi ratione boni e mali, odium
nolle sequitur ut illum aliquem actum contrarium ad odium ad amorem adhuc restat voluntas
libere omittere actum amoris E ad liberum omissionem n e necesse vt hat actum positiuum
quemcumq; pt. e. ec in actu ad libertas stradictionis nae libertate stare tantum.
Dices: voluntas E qua vitalis libera quae exerat nca libertatem per actum idem vita
lem et liberum per quem vnit et libere vnit exactu ad E actu vitalis et libere contingit n. a omissio
qa omissio et actus negatio actus vitalis voluntary et libere ec negatio exercitij voluntatis vitalis sic
libera, sicut negatio illectionis n e exercitium, negatio omnis n e exercitium qua virtus e c.

R xedendo

Respondeo negare visionis & illectionis n esse exercitam sola visione & illectione sed ulterius ad determinatam ad videndum & illigendum et ad proprium exercitum negatio omissionem actus in voluntate esse negare exercitij proprij cuiusmodi voluntatis sed voluntas est indifferens ad actum & omissionem, quare non solum actus sed etiam omissio actus sit sub ratione exercitij actus, et ratione voluntatis sed ob omnia huiusmodi, id negare exercitij voluntatis in hoc casu, id est negare exercitij partialis negare vita actualis negare voluntary ac libertatis positivi, quia sit per se et etiam exercitium partiale voluntatis est quasi actus eiusdem voluntatis & per negationem voluntaria ac libera supposita ex parte illectus cognitione indifferenti licet n sit vita actualis in actu 2do cum per quam dicat voluntas vivere in actu 2do & licet etiam ipsa etiam n sit exercitium voluntatis, vt ipsa voluntas qua est actum & habitum actu 2do

Objicies 5 hac ratione doctissimi Curiensem recentioris n posse dari pura omissione liberam cognitionem ad omissionem liberam & necessariam & & necessariam cognitionem indifferentem, id est cognitionem boni & mali. Sed ipsa ergo sit necessaria repugnantia motivi operandi, id est boni & motivi operandi id est mali pure sit, quia n est necessaria ptis. Dico sit necessaria vt omnis libera pereunt et aliter & rectam suum esse ab eo motivo n operandi sed ea omittere n sit pura et aliter a motivo n operandi quia si penderet penderet ab hoc motivi quia aggreteret vt tendentia operandi ad operandi sed ab actu pure. Maior ratio & vno quam & alio & pendet sic aliter ab illis motivis etiam nonnullis & interse strario & altera omissio haberet eadem actu contrui quia pendere sic aliter a nec motivo ac fine & tendere in finem quia & aliquid cohibere n repugnari alteri n a omissionem actuum & ad omissionem cum & liberam & dari potest n est necessaria cognitio mali seu motivi n operandi quia cum repugnat pura omissio ab otio talis cognitionis repugnantis motivum n operandi eadem quia cognitio n sit & necessaria ad omissionem quia si est necessaria ideo sit ob pura omissio pendere aliter ab otio cognitionis illius ad & motivo n operandi, nam cognitio & otium applicio otii & solum refert ad otio a quo dabet & dependetur in actu vel omissione

Respondeo ad primam omissionem liberam necessarium esse vt repugnet rationi & mali sive motivo operandi & n operandi hoc tn n ideo requiri vt omittere etiam debeat aliter pendere ab uno vel plurib motivis n operandi, verum quidem & de actu contrario qui proprie tendit ad finem proprie etiam & aliter pendeat ab uno fine n tn omisso quia quando pura n sit ex motivum neq & aliter repugnet, voluntas ergo debet habere propinitatem vtrang rationem boni & mali vt ut complete libera in actu imo & debet etiam vbi sit libera in actu exercito & actu 2do vel prosequendo per actum contrarium vel fugiendo ab otio aut positive per actum aut per puram omissionem & stag discrimen inter actum liberum & liberam omissionem quia ille tnde voluntarij libere fit a voluntate habe arrepentem vtrang rationem boni & mali tnde tn aliter in suum motivum & sic ipse ratione liberitatis et extrinsece a proportione mali, at vero pura omissio & pura voluntate sed n pendet aliter a suo motivo operandi & ipsa etiam nequit actus dicit libera per extrinsecam denominationem a cognitione indifferenti vtrius motivi, verum tamen & & quando voluntas & in exercitio positivo sua libertatis debet per redditi ratione cur agat & ex quo motivo & tn hoc requirit n sine omissione, nam n & certum & quando voluntas pure omittet actum

omittat ex

omittat ex motivo, imo nec semper quando de actu constringit ad illum exercendi ratio v.g.
quando voluntas habet amorem liberum circa aliquid obiectum representatum sub ratione aliqua non boni
et ille amor dicit intensiorem quo eum alterum habet et tria, tunc etiam habet rationem motivam cur potius
eligat, intensior et duo quam et tria, ex parte obiecti eadem bonitas proponitur, et nihil aliud
movet voluntatem alio modo ad illum eligendum cur eligat amor ille et non et tria et ipsa voluntas
libera quae iuxta suam arbitrate et illum eligere nang aut magis indeterminata, si ergo in eum
omissione utrique, ratio cur voluntas omittat ex parte quidem motivi non assignari ita vere quia
omissio hominis eundem eum actum propterea motivum illum sed ad eum numerum actu
omittendum licet motivum proportionem potest assignari et ratio cur omittit sit libera, neg. v.
semper ut ad rationem ad finalis sed aliquando causa efficiens aliquando realis aliquando formalis
aliquando etiam ratio v.g. cur hic ignis calefaciat a.a. ille Deus, ita hic ignis materialis ille
formaliter cur illa nubes moveat alia vero non moveat. Ad ch. ita verum est ut valeat quam
albi, tum et casu quo non ex parte causae efficientis in actu imo affirmo et ratio omissionis
Ad secundo dico de potis omissionem quam actum ita voluntas libera est ex parte causae efficientis
in actu 2di sed potis ex parte causae finalis. Ad 3.a voluntas actu omittit secundo omissionem iuxta
libertatem neut si quaeratur cur voluntas potis emit bonitatem obiecti representati quam eundem malum
tamen omittit. Ad 4.a ita ab imo libera et mater vero 2do seu finiter pure determinat per actum omissionis.

Dices: si representata obiecti bonitate et representatio etiam motivum strarum vo-
luntas necessitatur ad amorem v.g. et motivum strarum et cur omittat amorem.

Ad. motivum strarum et cur motivum nullum in actu imo sed etiam in actu 2do, et cum motiva
actuantes voluntatem per actum finaliter voluntatis ad ipsum strarum motivum terminatur neg.
et cum motiva in actu imo sed et potius cur voluntas potissime potest actum omittere seu cur non potissime
potens eligere actum et eligendi, cur sit finaliter determinata ad illum actum et non negativus cur non aliquo
modo cum et omittat ratio voluntatis cur? quia ex ma libertate omittit et formal. ita stante illa repra-
tate motivi etiam strarum voluntas et omittere certe et de facto non omittit sed eligit actum et non omittit
ratio cur omittat et quamvis voluntas ex ma libertate ex quo habet regulare motivi strarum regulariter
voluntas libere potest etiam omittere et de facto non aliquo modo cum et omittat et cum in actu imo sed et ratio
requisita in ipsa voluntate influit et cum in quam omissionem seu potis in actum terminatum ad ipsum
motivum strarum et quando ipsa omnis ipsum motivum non operandi non exercet nisi cum motivo
in actu 2do sed ad summum ad ipsum regulariter et ratio.

Objicies 2do: in Deo et libertas ma para omissione et etiam mala. 1.

Ad 2.m 1.m: para et omissio voluntaria magis, talas locum habet: nam 2.do ita necessarium vel
saltem decentius in Deo sit operari ratione voluntaria neg. tra illa quae a Deo voluntarie
omittuntur, omitti per actum positivum terminatum ad quas omissiones, non etiam ab Deo ratione
existimantem Deum circa aliquid obiectum suspendere non actum et totaliter, sed ab actum quo absolute
velit fieri aut a fieri mala et mutentur talas de malis etiam per malis neg etiam sit actum quo
absolute velit aut nolit bonum actu in particulari.

Omitto ceteras obiectiones quae fieri possit extra nostram assertionem cum maxime
utrique vincant ad Theologos extra quos explicari debent quae non in para omissione
et extra omisso negativa ratio restituimus quando vel prohibet actu vel fingit, et similiter

quale sit

quale sit decretum Dei circa actum omissum. in qua difficultate quoad primam potest aliquis respondere diuersimode, imo dicendo 1° quando Est recepta omissio alicuius actus esse possibile habuit privarem rectitudinis alterius actus ponitur, stricti, quia se: potest esse in illa ipsa omissio recepta vel simbus alicuius rectitudinis, 2do respondere potest dicendo iusta eam opinionem quae distinguit malitiam etiam in entitate positiua actus ille prohibitus qui est oppositus omissioni recepta habuit esse secundum quam entitatem positiuam malitiam, secundum quam responsionem debuit etiam dici 1° peccatum fuisse sicut in priuare vel accipiendo latiorem nomen priuationis quatenus actus etiam positiuus dicit priuationem respectu generis cuiusque vel illegendo hoc vel aliquid vel certe 3° peccatum mutatur in priuationem aut propria aut aequipollenti secundum praedictam hominum existimationem in ordine ad effectum aliquem quoad ipsa actio peccaminosa priuatur, quoad eadem vero 3° Deui potest decretum Dei esse de alio necessario, id est mistere in hoc 3° Deus velit recurrere cum illo actu posito rationibus recurrentibus quasi Deus nolit ita: solo meum recurrere si tubes tuum nam hoc viuere esse idem ac viuere si existat hoc accidet aliquid cum non mingit mergit cum recurrere hois nisi Dei quam ratio actus cum ratione hois. Dei ergo 1° se retum Dei se hoc recurrere vel omittere recurrere subordinate ad voluntatem humanam recurrentem vel omittente ad eum modum quo actus subordinat voluntati recurrenti vel recurrenti ad eum modum quo discurrunt adversary Dei decreto 3° se: dig vellet recurrere ad hunc actum vel ad alium actum nolis recurrentibus ad hunc vel ad alium actum.

Obiiciunt 10: quando quis vult efficaciter finem vult saltem in ipso medium aliquid necessarium ad finem si in medium tale sit medium vult illud determinate, 2° vult similiter carentiam omnis impedimenti ad finem assequendum saltem ipsae sed ad assequendum talem finem v.g. quando impedire vel solutionem, 3° quando aliquis vult aliquem effaciter vult saltem ipsae carentiam omnium voluntionis laesi 3° ipsi ari pera omissio.

R. breuiter hoc totum hoc redeunt in hoc casu quando quis vult efficaciter finem si necessarium, nunquam dari peram omissionem etiam quando voluntas 2° et alium actum quo velit aliud etiam incompatibile cum actu omisso. R. do transeat 1° quando quis vult efficaciter finem ad hoc vel vult efficaciter debeat agnoscere mediatem medium quod potest sequi talem finem imo transeat 2° 3° debeat etiam velle medium aliquid in ipso 2° quando 2° medium debeat etiam velle illud determinate 3° per sequens 3° debeat etiam velle carentiam omnis impedimenti loquendo 2° 3° carentia impedimenti pendentibus a voluntate illius qui vult efficaciter finem stricte 2° v.g. ratio ad S. Petrum 2° fine vigilandi ne peccatum incurrat. Nolendo tamen 2° medium 2° carentia impedimenti quae necessario et independenter a voluntate volentis finem aut quae necessario et ex hoc ipso 3° ille velit finem nego 3° tale medium 2° carentia impedimenti debeat 2° voluta, cum ea deberent 2° voluta et absque voluntate necessario sequuntur, sic erge in casu 2° quidem impossibile vel quando a voluntate efficaciter stricti primo multi voluntate laesi et necessario 2° per sequens hoc casu 3° 2° voluto stricti necessario etiam 2° omnis voluntatis laesi 3° debent necessario omnia 2° voluta stricta v. requirent voluntatem ipsi necessario 3° debet praetermissis hoc casu 3° 2° voluto stricti alicuius qui vult efficaciter finem deberet hunc etiam velle Deum existere huius entitate extra necessaria 2° 3°

adhoc vel ille

adhoc vt ille posset studere sic etiam deberet nunc velle eam voluntem cum fructum habere quam Deus dat ~~in~~ omnia quæ sibi necessaria sunt indifferenter ab eo, sicut voluta similiter deberet velle, si libri, vestimenta, furto de eo sibi extorta externa oratio.

Ad authentica vero ~~sacra~~ de sacra Scriptura facile Deus est, ad illus 3 hic. cap: 1 se: de voluntarium et laudabile vel integerabile et Religiosum saltem modo se: n. et laudande, et moral: vel arte ~~ta~~ de contrae voluntarie, ad caput 5 R. de agere malum et bonum et honestum, id est n. agere malum ex honesto motiuo, ad illus Galat. 3) qui potest transgredi et n. et transgressi et sunt mala et n. fecit incredibilibus et et Deus est sibi semore et de voluntione ex bono motiuo, ad illus Joan. epist: 1 cap: 2 de et in mundo senescunt et carnis et concupiscentia oculorum et Deus est sibi illegi et inuenit et reductive et hæc satis. Finis 7 Julij 1632, quo in tempore coronidiano Doctoratum accepit Marchionis Pallauicinus filius secundus, quæ dictata fuerunt ab Dom Rev.do P. N. Firenicio. Romæ in Collegio Romano.

Laus Deo Bta Virgini.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

26

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

G. B. NÜRNBERG

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST